

308616

వ్రతదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

జెన్నవట్టణము 1915 నం. నవంబరు నెల 16 వ తేది మంగళవారము

No 194

నం. 194

రా. క. స. నా. మ. స. వ. త. ప. ర. కా. త్రి. క. శు. క్ష. ద. శ. మ. గ. 0.

సంచిక 194

మోటారుబండ్లు నడుచుచున్నవి

అయి ముల వివరము

కాకినాడనుండి ప్రతిదినము ఉదయం 7 గంటలకు బయట పోయి కోటిపల్లి 9 గంటల 30 నిమిషాల్లో చేరును. తిరిగి కోటిపల్లిలో 30 గంటలకు బయట పోయి కాకినాడ 12 1/2 గంటలకు చేరును. మర్నా యీనెల 20 తేదీనుండి మధ్యాహ్నము 12-30 గంటలకు బయటపడి బ్రాహ్మరామము 3 గంటలకు చేరును. తిరిగి బ్రాహ్మరామమునుండి కోటిపల్లి వెళ్ళక 3 1/2 గంటలకు బయటపడి 7 గంటలకు కాకినాడ చేరును. ఉదయమున కోటిపల్లికి వెళ్ళుటకు 7-10-0 చార్జి. మరల చేయబడు ప్రోవలూ యెక్కడ ఎక్కినది దీనిని అదేచార్జి చేయవలెను. మధ్యాహ్నము బ్రాహ్మరామముగోపు బండికి 5-0-0 చార్జి చేయవలెను. ప్రోవలూ యెక్కడ ఎక్కినది దీనిని అదేచార్జి చేయవలెను. ప్రతిరోజున బయటపడే బండ్లకు కాకినాడలో పాస్టర్ రోడ్డున కంటెనర్ సమావేశముగా ముప్పై అవంటు నుబ్బారాయణుగారి పేరికలప ఆఫీసుగద్ద 20 గంటలకు ముందుగా టికెట్టులు అమ్మబడును. మర్నా ప్రాతమున 5 గంటలకు ఎవరుగాను మోటారు ట్రాన్సిటుకంపెనీ వద్ద బండి బయటపడే కాలమునకు 1/2 గంటముందుగా టికెట్టులు విక్రయించబడును. నలుగురు కూరచోనే సామాన్య మోటారుకార్లు అద్దెకు తీర్చబడుచున్నవి. ఇందున గురించి కేట్రనుగారి కదితర సంబాధినిగారి కోరువాడు అకా పోస్టేజీస్టాంపు పంపిన విడుదలగును.

ఇంగ్లీషు మోటారు ట్రాన్ సిట్టు
కంపెనీ, కాకినాడ

The English Motor transit Company.
Automobile Engineers
Proprietor, A. SUBBARAYADU
COBANADA.

Amrutanjjan

Best Indian Pain Balm.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము
వక్కిని దబ్బితో నహ సీసా 1-కి వెల 0.8-0.
తలనొప్పులమాన్యును, వాయువుబొట్ల పోగొట్టును
చర్మపునోపుల బారదోలును. పొట్లబోగొట్టును
వనరులొకలచే హిందూ దేశముంగు
తయారుచేయబడు మంచిముంగు.
ప్రతిఇంటనుండదగిన చౌకమైన వైద్యసహాయము
సునాసన గలిగియుండును.
అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫేరి రోడ్డు, బొంబాయి.
7, తంబు శెట్టిపేడి, మదరాసు.

అందమైన 1916 క్యాలండరు.

ముద్దులొలికెడి మోహనాంగి సౌందర్యము, లావణ్యము ముగ్ధత్వముగ మృదుగ లిఖించబడినది.
డిసంబడునెల 81 వ తేది జూలై 80 వాడుగు రూపముల విలువగల చూపకల గొనువారలకు
క్యాలండరు విక్రయముగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణచివేసి పంపవలయును.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

వక్కిని దబ్బితో రూ. 0-8-0; దబ్బితో 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము

పండ్ల పొడి

మోహినీ తైలము

దబ్బి 1-కి 0-4-0.

దబ్బి 1-కి 0-2-0.

సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

109 ఫేరి రోడ్డు, బొంబాయి. 6 తంబు శెట్టిపేడి, మదరాసు.

ఈ క్యాలండరులకు క్యాలండరులు కొద్ది ప్రతులు మాదిరింపబడుచున్నవి. దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొని
యా కా థంగము గలవగు.

వనోపధి సారసవరిలా

ఇది జేమానుండులులు సెక్యురైజ్మెంట్ మరీయన్ కల చర్మకొగమును బాగుజేయును. కీళ్ళబొట్టు, సాతివాము, పుష్పాట్లు
వీరసపట్టు, రక్తవికాశము, వలస గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయిండును. ఇది చర్మమునకు కాంతినికలిగించును. వాడెంత
పుట్టినా ఉద్వేగించును. ఇతరులకు తుదిసంబంధి కృత్రిజేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసాముందును వాడిన తొడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు
సీసాలు వాడిన తొడనే శరీరము బాగుపడును.

కుష్టుకుమందు:- ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుజేసి రోగమును తుడుచును. భారతమునన్ని భాగాలకు
బకు మందు) నాగల్లితైలము వైపులకు మందు. ఈరెండుకని నెలరోజులకు సరిపోవుముందు 5-0-0.

పోస్టైజురు:- వి. డి. సావంత్, గకర, పనసవాడి, నం. 2, బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 154 No. 2, Bombay.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పాడరు

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిన్నపట్టెలు మున్నగు కీముల బుట్టించు పురుష
లను నశింపజేయును.
డిక 1-కి ఆ. 0.8-0

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును.

240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి ఆ 12

మీ ఆరాధనార్థములకు చీమలును వడక బిండ్లయందు నల్లులును, దోమలును,
పుస్తక పేటికలను చిరులనుండి కాపాడును.

జేను, వైఫాయిడ్ మరీయన్ రోగములు రావడందే కాటోలు నిన్ను కాపాడు
చుండును. ఒక సారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన నుండనేరదు.
అనేక వ్యవస్థాపకములందు అనేక బంగారుపరికములకు గొప్ప బహుమతి
నులకు పొందిన వి. అబాని అందు కం నెని, ఒకాక, జపాన్ వారిదే కరుణ
చే బడినది. పాడరు పొట్టములు ముడిచియుండునగాను ఆర్థికాచీ లెదక
వలసిబడును. పట్టెటూర్లనుండి వ్యాపకములకు లెద చిరువాము బొట్టు, ఈగ,
విడితడిగా వ్యాధిచేయవలయును.

పోస్టు వార్డు:-
16 వైసలుబాబు రోడ్డు, మదరాసు.

నునుప్పులకు సర్వప్రసాదము
దోమలు, నల్లులు, చిరులులు,
చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురు
గుల బాధల నుండి నొలిగింప
బడుదురు
ప్రపంచ ప్రసిద్ధి పడిన ఆహారు
వారిచే తయారు చేయబడినది.

ఒక విన్న పము.

శ్రీ పులయ్య.

అయ్యో,

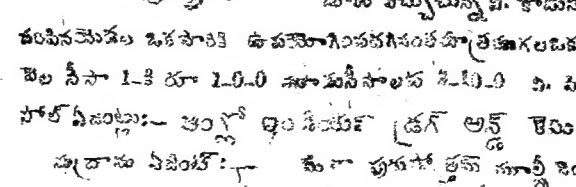
చెరువు వేరకటను బహుళ్యా.

శేయకలసిగ మొదటి పని

నెలకు కనీసము రూ. 200 లు ఖర్చుతో 6 నెలల జిల్లా విజ్ఞాప్తము నిమిత్తమవుతుంది. ప్రస్తుతము చెడు జిల్లాలకు ఒక చందం వచ్చును. వీరు నెలకు 20 దివములు ఆ జిల్లాలలో సంచారము చేసి అచ్చటి అంధులయొక్క ఇద్దరు మొదలగు విషయముల గురించి కనుగొను చూడ వలెను. ఆ జిల్లాలయొక్క ముఖ్యమగు గ్రామములకు వెళ్లి గ్రామపంచాయతీ కోర్టులు గ్రామకోర్టు బాలబాలికా పాఠశాలలు స్థాపించుటకు పనిలగు కోరి అందుకు తగిన సహాయము చేయుచుండవలెను.

బరంపురం.

క్రొత్త కీటిని అనుసరించి చేయబడినది

జూహుషి హనుమచ్ఛాస్త్రి శతావధాని.

1, తంబు శెట్టిపిల్లి, మదరాసు.

డి మ్యూసు మల్ కో-ఆపరేటివ్,
ఏజెన్సీ మదరాసు.

శ్రీమతి ఇవానుగ నామమున
 పుట కేట (ప్రతి పుల్లరమునా నామమున కొరకును.)
 రూ. 150

2, ప్రాంతాధికారి గౌరవశీలమైన, శ్రీ గాంధీ

పార్లమెంటు సభలో హిందూదేశ ప్రశంస

ప్రభుత్వ సభ : 14 అక్టోబరు.

ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు బిల్లు:— ఈ బిల్లుకు రెండవ పర్యాయము ప్రభుత్వ సభలో సుపరిచించుచున్నందున ప్రభుత్వ గౌరవ మంత్రి, “ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగములకు ఆఫీసులకు బంధువులకు ఇతర వ్యక్తులకు యేర్పాటులు ప్రస్తుత యుద్ధ సందర్భమున కార్యాచరణలను గాను వివిధ ౧౦౫౦ వాటి యందేయ దొరతనమువారి చట్టము ప్రకారము ఈ ఉద్యోగముల నామించు వారు బహిరంగ పోటీ పరీక్షకు హాజరయి యున్నవలసియున్నది. ఈ పరీక్ష సివిల్ సర్వీసు కమిషన్ ను ఆనబడు సంఘమువారిచే నడుపబడవలయును. తద్వీధానమును నియమించు నిబంధన లన్నిటిని ఇండియా స్ట్రాక్టరీ గారు ఈ కమిషన్ కు లోపర్యాయములను పర్యాయించి నిర్ణయించుచుండును. యుద్ధము ఆరంభము కాగానే యంతవరకు సివిల్ సర్వీసు పరీక్షకు చదువుచుండిన విద్యార్థులు కొంతమంది యుద్ధరంగమునకు బోలెదవలసివచ్చెను. యుద్ధమునే అవాంతరము లేకుండగో, వీరు యథాప్రకారముగా పరీక్షకు బోగల్గి యుండునట్లు చేసే వాపసలయి స్వాధీనమున వదలి: ట్టి యానిద్యార్థుల నడుపాయుటకొరకు నేదో యొక యాలోచన చేయవలసి వచ్చెను. ఈ విషయమున అనేకము అనేక సలహాలను జేసి యున్నారు. సివిల్ సర్వీసు పరీక్షకు రాదలచినవారి కయ్యు 24 నకు మించకూడదని యొక నియమము కలదు. యుద్ధరంగమునకు బోయినవారి కొరకు ఈ కమిషను విలంబింపదు కొంతలు చెప్పిరి. ఇదివరకే యాకమను ఎక్కువగా నొక్కరికే, ఇంత క్కటె వెర్షన్ ను వారిని రానిచ్చుట యుక్తము కాదని వైసలహాను నిరాకరింపవలసివచ్చెను. పిమ్మట మితియొక సలహా యాయబడెను. యుద్ధరంగమునందు పోరుచుండునట్టివారికి వారివారి సైనిక సేవా పరిమితియు బట్టి బహిరంగ పోటీ పరీక్ష యందు “మార్కుల”ను ఇచ్చినయెడల వారికి ఆలోటు తీరనని కొందఱునున్నారు. ౧౦౫౦ సంగతి ప్రస్తుత ప్రకారము గయరహితమైన వారికి నెరవేరికూడదు. ఇతరులు మాత్రము లీయబడకూడదనియున్నది. ఏ విద్యార్థి యైనను పరీక్షా కార్యములందు కలయు న్నిజ్ఞతను కనబరిచినగాని బహిరంగ పరీక్షకు నెగ్గినట్లెంచవలెను. ఇట్టి సలహాలను జేసినవారి సాగనియందు జేయుచున్నట్టి కానన నిబంధనలను ప్రస్తుత అసాధారణ సందర్భములలో కొంత వరకు అనుమతించి అప్పించుట యొకతత్కాలిక కాననమును మంజూరు చేయుమని యాసభవారికి కోరవలసియున్నది. ఈ యుపసాధనమునకు

గెండు కారణములు గలవు.

ఒకటి ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగము లిదివరకును నిలబెట్టుకొనుచుండు ఉత్తమ సాంప్రదాయములకు ప్రస్తుత ప్రభుత్వ అసందర్భములలో నెటువంటి హాటూ పాటుకు రానియందు యుండవలయును. ఇండియాలోని పాశ్చాత్య క్రమముయొక్క పాటవమంతయు నిదివరకు ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగములలోనే యుండెడిది. ఇప్పటి యుద్ధావసరములందు మన భీష్మునందలి ప్రజ్ఞావంతు లందఱును ఆయుధ పాణులయి యుద్ధరంగమునందు బోరుచుండిన కారణమున, ఆ యుద్ధోగమునకు ఇకముందు సగము సగము ప్రత్యేక కలకారిని గాని, కేవల మనుష్యులను గాని మన యక్రమకొలది నియమించరాదు. ఇట్లు చేసినచో ఆ యుద్ధోగముయొక్క పూర్వ గౌరవము నకు హాని వాటిల్లును ఈ సాంప్రదాయ గౌరవమును అవిచ్ఛిన్నముగా కొనసాగి నడకవలెయున్నది. రెండవ కారణ మేమనగా, ప్రస్తుత యుద్ధావసరములందు పూర్వ సాంప్రదాయములెట్లు చెడనియందు యుండవలయునో, యుద్ధరంగమున బోయినట్టివారి ప్రశోభానికి గూడ వానివలన భంగము కలుగనియకుండుటయు నంత యవసరమే. వీరి మంచిచెడ్డల నాలోచించి, వీరి జేయుచు చెడకుండునట్లు చేయుటకుగూడ నొక కాననమును సుపసాదించవలసి వచ్చెడిది. ఉపసాదించ బోవు కాననము యొక్క

కార్యక్రమము

ఎటులుండుననగా, ప్రస్తుత యుద్ధము సాగుచుండునంత వరకును, యుద్ధాంతమున పిమ్మట రెండు సంవత్సరములకును, సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగములలో నా యావత్సరమునకు

వచ్చు భాగీలలో ముప్పాతికవంతునకు నియామకములు బహిరంగ పోటీపరీక్ష లేకుండగా చేయబడును. మిగిలిన పాతిక వంతు భాగీలను బహిరంగ పోటీపరీక్షలో నెగ్గినవారి కొరకు నుంచబడును. ఏ కారణము చేతనైనను సైనిక సేవలో గాని వా కా సేవలో గాని జేరలేక పోయినవారి యుపసాధానము ఈ పాతికవంతు భాగీలను బహిరంగ పోటీ పరీక్షలో ను ప్రకారముగా నింపబడును. మొదటి ముప్పాతిక భాగమునకును యుద్ధరంగమునందు సేవ చేయుచుండు వారిలో సమర్థులనినోరు నట్టి వానిని మించు బడుదును. ఇట్లు పోటీ పరీక్ష లేకుండ నియమించుట వారి క్రిష్టమర్థములు యథావిధిగా నిర్వయించుట కొక ప్రత్యేక సుభుతు ఏర్పడును. ఇదియే ప్రస్తుత సాధనము యొక్క సారాంశము. ఈ యుపసాధన సమానంబుండు నియమములవలన పరీక్షార్థులకు

ప్రాంతము

వచ్చుచుండ మాదవలసి యున్నది. బహిరంగ పోటీ పరీక్షకు ప్రస్తుతమునందు కొంతవరకు తొలగి జేయుట హిందువులకు అవధిమగునను కొందఱు తలంచుచున్నారు. బహిరంగ పోటీ పరీక్షకు తొలగి వాటిని సరిసమానముగా బహిరంగ పోటీ పరీక్ష యందు నెగ్గి యాయుద్ధోగ నియామకములకు గడించుట ఇండియన్ పరీక్షార్థులు ఇంతవరకును నొక హక్కుగా జూచుకొనుచున్నారు. ఇప్పుడే పరీక్షకు పూర్తిగా గాని, కొంత భాగముగాని బట్టి చేసినచో వారియన కాళములకు భంగము కలుగు నేమోమను భయము కలుగవచ్చును. కాని ఈరద్దుపాటు వలన నిదివరకు పోటీ పరీక్ష లో మామూలు ప్రకారము నెగ్గి యుద్ధోగముల సంపాదించు భారతీయుల సంఖ్యకు ఎట్టి లోటును గాకుండమాచెదము. ఈమాట ప్రత్యేకముగా కాననమునం దిడుదబడి యుండలేదుగాని కేవల కార్యాచరణలలో ఈ సంఖ్యపడినవండు జాగ్రత్త తీసికొనవలెను. పోటీ పరీక్ష యందు నెగ్గి యుద్ధోగములకు గడించినవారి సంఖ్య యేకారణమున నైనను మామూలు సంఖ్యకంటె తక్కువయినచో, ఆతగ్గుపాటుకు పూర్తి పరచుటకు ప్రత్యేక నియమములు చేయవలెను. ఇట్టి నియమములవలన ఎవరికిని ఏమోటును రాకుండ, అందరికిని సరి సమానముగా అవకాశములు చేకూర్చవలెను.

ప్రస్తుతము సురక్షావోచనలనున్న బిల్లు (చట్టము) యొక్క నిబంధనా సారాంశ మింతకంటె ఎక్కువ లేదు. నిబంధనలు మాత్రమింకను సరిగా వ్రాయలేదు. నెలెక్టు కమిటీవారు నియమించబడినపుడు వారాదని జూతురు. సివిల్ సర్వీసు పరీక్షలను నడుపుచున్నట్టి కమిషనులలో కూడ నాలోచనలు చేయబడును ఇది తాత్కాలికపు ఏర్పాటు సార్వకాలికము కావని జేరలేదన్న నక్కరలేదు. కాని ప్రస్తుత సందర్భములలో ఈ యేర్పాటులు జేయుట అనివార్యమనుచున్నది.

సిమ్మెట్ల జరిగినవిషయ వివరములలో

మాజీ సభ్యు ప్రభుత్వ

ఇట్లు చెప్పిరి— బిల్లుకు సుపరిచించుచున్నందున విమర్శనాత్మకములుగా దోషనవి. ఒకటి, ప్రతి సంవత్సరము భాగీలలోను పాతికవంతును మాత్రమే పరీక్షా నిర్ణయములు జేయవలయు ననుటచేత, భారతీయులకు ఈ యుద్ధోగములందు జేయవలసిన పోటీ పరీక్షయే ముఖ్యమర్థమునకు చేతను ఈ యేర్పాటు భారతీయులకు కొంతలసంపృప్తికారణము గునేనాయని నోచుచున్నది. రెండవవిషయ మేమనగా:— ఏ కారణముచేతనైనను భారతీయోద్ధోగముల సంఖ్య ముమూసకంటె పడిపోయినచో ఆ పోటును సివిల్ సర్వీసు కమిషను వారు ప్రత్యేక నియమావలననే పూర్తి పరచవలసి అయిలింగి టనుప్రభుత్వముగా చెప్పిరాని. ఈ నియమావలన ఇచ్చటికి మినహాయింపు జేయవలసికంటె వైసురాయి గారిచేతనే యచటి సంగతి సందర్భముల ప్రకారము చేయుట యుక్తమయి యుండును.

సిమ్మెట్ల కొనురు ప్రభుత్వ గారు కూడ పాతిక ముప్పాతిక విభాగము సమంజసముగా లేదని నూచించిరి. వంతులు ఇంత వ్యత్యస్త సమముండుటకు గల కారణమును అధికారులు స్పష్ట పరిచినచో వాసుండునని చెప్పగా, అయిలింకుటకు ప్రభుత్వ గారు లేచి పాతిక ముప్పాతిక వాటాలు మొత్తపు భాగీలలో ద నిర్ణయించబడు ననియు అట్లు చేసినపుడు పాతిక వాటా స్వల్పము కా నేరదనియు జెప్పిరి.

ఇంతటితో ఈ బిల్లు ప్రభుత్వ సభలో రెండవ పర్యాయము మంజూరు అయ్యెను.—ఇండియా పత్రిక.

సర్వీయాదేశము.

రాక పోకల సగుచాయములు.

బాల్కను సంగ్రామ ఫలితముగ సర్వీయా రాజ్యము ద్వీపదీకృత మయ్యెను. పూర్వము ౧౮౬౦ చదరపుమైళ్ల విస్తీర్ణము. ఇప్పుడు 3౪౦౦౦ చదరపుమైళ్లు. పూర్వము జన సంఖ్య ౨,౨౦౦౦౦౦ నుండి ఇప్పుడు ౪,౪౦౦౦౦౦ మందికి మించి యున్నాను. దక్షిణపు సహ్యాద్రిలో వీరికి కొత్త ప్రదేశము కలిగినది. ఇప్పుడే సహ్యాద్రి సహ్యాద్రి కాసింధురాఖికు ౪౦ మైళ్ల లోనున్నది. ఇట్టి సర్వీయాకు ఈ తరమున ఆస్ట్రీయా హంగరీ సామ్రాజ్యమును, తూర్పున రుమేనియా, బల్గేరియా దేశములును, దక్షిణమున గ్రీసు రాజ్యమును పక్కమునను ఆల్బేనియా బోస్నియాలును సరిహద్దులు.

బల్గేరియాలో వలెనే సర్వీయాలోను అంతయు ఖ్యుకును పశ్చాత్యులులేవు. వరులను, వీరిచే నిరంతరము తడియుచున్న లోవలను దేశములోని సహజవృక్షములుగ పేర్కొనవచ్చును. దామూలు నేవు, డిగ్రి వానదులకు పయోగమునకు యుండుగా వర్తారు, మెరావా, నివావా, తిమికునములు నేనల రాకపోకల కప్పమును సరుపాయముగ నుండును. ప్రస్తుత సంగ్రామములో కూడ నీవృక్షములయొక్క కాంక్షనుండెదము.

మెరావా వర్తారు నడకలు

ఈ నడకలలో మొదటిది సహ్యాద్రి కాసింధురాఖికును మెరావాదా మూలునదిలోను ప్రవహించుచున్నది. ఈ నదులు రెండును రెండు మైళ్ల ప్రవహించుచు వచ్చి చచ్చి ఉప్పులు పట్టణ సమీపమున కలిసికొనినవి. దామూలుండి మొదట సర్వీయా దేశము గుండా సర్వీయా గ్రీకు సరిహద్దులవరకును ఆక్రమింపండి, గ్రీకుమీదగ ఈజిప్టు సమద్రమువరకును ఇదిరెండును కలిసి, ప్రవహించుచున్నది. ఈరెండు నదులును సర్వీయా, బల్గేరియా సరిహద్దులకు సరిసమానముగా ప్రవహించుచున్నవి. కాని ఈ నదులకును సరిహద్దునను ఆస్ట్రీయాలోను దూరము సమానముగా లేదు. ఒకచోట దూరము ఎక్కువగాను, ఒకచోట తక్కువగాను ఉన్నది. సర్వీయా దక్షిణ భాగపు చివరకు వర్తారు నది లోపవదు, సరిహద్దునను 6 మైళ్ల దూరము మాత్రమే కలదు. ఉప్పులునకు ఉత్తర భాగమున 40 మైళ్లదూర మున్నది. ఇంకొక చోట 80 మైళ్లున్నది.

నిమగ్నమునకు ఈ కాన్యభాగమున ౪౦ మైళ్లదూరములో ఉపనది యొకటి మెరావాలో పడుచున్నది. మెరావా లోపన దాటివచ్చువాత, నీ నది సాహాయ్యముననే కేతుని నేనల సర్వీయా సుభ్యభాగమును ప్రవేశింపవచ్చును. అందుచే నీ ప్రదేశము చాలముఖ్యమైనది. నివావానది నిమగ్నపడవటను మెరావానదిలో కలియుచున్నది. ఇక్కడనుండి బహుశా దేవ నేలు బల్గేరియా సరిహద్దులనాటి ఆదేశరాజధాని యగు సోఫీయా పట్టణమువరకు దండెత్తవచ్చును. రుమేనియా బల్గేరియా, సర్వీయాదేశములు విడిపోవు ప్రదేశమునగ్గర తిరుగునది పుట్టింది. సర్వీయా బల్గేరియా కిది ఒక నిధిగా సరిహద్దునలె యున్నది.

రోడ్డులు, రైలులు.

సర్వీయాలో రెండు ముఖ్యమైన రైలులు ఉన్నవి. బల్గేరియానగరమునుండి, నిమిమిదుగా బల్గేరియా సరిహద్దులకున్న వారి బ్రాకునకు పోవు మార్గము ఒకటి. రెండవది నిమగ్ననగర నుండి, వ్రాంబామిదుగ గ్రీకు, సర్వీయా సరిహద్దులనుదాటి సహ్యాద్రి కా వరకు వచ్చుచున్నది. ఈ మార్గము గుండా మితి మందలివారు సర్వీయాను సాహాయ్యముపంపు చున్నారు. ఈ రైలు మార్గములలో మొదటిది ౨౧౨ మైళ్లదూరు గుండును. దీనికి కాఖిలుగ చాల మార్గములు ఉన్నవి. వీరిలో ఒకటి సర్వీయావారి ఆయుధకాలమున్న క్రావాజివట్టు పట్టణమునకు వెళ్లుచున్నది. దామూలు, నేవునదులను దాటి క్రతునేనల సర్వీయాను ఎది రించుచున్నది. సర్వీయావారి మూడు మైళ్ల క్రతువును ముట్టడించుచున్నది. సర్వీయాకును, మిడియంధరి నేనలకును చాల సమసాయములున్నవి. దేశము పర్వతములను కొండలును నుగ్గిలేవు. ఇక్కడి సిథిగరులు క్రతువులకు తెలియును. వారికి రాకపోక లుండవు. అప్రకప్తములకు పడవలసి వచ్చుచున్నది. సర్వీయావారి కట్టులేదు. సంగతి సందర్భములు వారికన్నియు తెలియును. ఈ పర్వత ప్రాంతము క్రతువుల పరాజయమునకు త్వరలోనే తోడ్పడునని యుద్ధనిపుణులు తలచుచున్నారు. ఆస్ట్రీయానేని దివివరకు చెప్పుటలేని హిందూయిచ్చే జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా నేనలు ఈ పర్యాయమునకు ఓపికపడవచ్చును. ఆస్ట్రీయా జర్మనీనేనలు బాల్కను రాష్ట్రములలో పరాజయమును పొందినచో యుద్ధము త్వరలోనే అంతము కాగలదు.

సమాచారములు

బండిపోటులు:—దేరా ఇస్మాహిల్ నుండి బండిపోటులు 15 రోజులలో 3 బండిపోటులు జరిగినవి.

ఇంటర్మీడియట్ పరీక్షలు:—ఈసంవత్సర మి పరీక్ష బరహంపురములో జూడ జరుగును.

రాజకీయ నిధి:—చర్చిలు గా రీపబ్లిని బడసి హిందూ కేశవయ్య వయ్యలకు లిగినయకాళము కలిగినదని బొంబాయి ప్రాంతము శ్రీకావ్రాసినది.

శ్రీ రాజకీయ నిధి:—భరతిపురమునకు వెళ్ళుట:—ఈ నెల 13 వ తేదీన శ్రీరాధ భరతిపురమునకు వెళ్ళిరి. వార చట తేటాడి 10 వ తేదీకి మరల ధర్మిగరమునకు వచ్చెదరు.

రాజకీయ నిధి:—ఈసంవత్సరములో ప్రాంతాల్లోని వారముల క్రితము చనిపోయిన, ఈమహారాజు వారి కేవల పుత్రులను దీక్షించు 10 వ తేదీన పట్టాభిషేకము జరుగును.

లా కాలేజీ, మదరాసు:—1910 వ సంవత్సరములో గాని యాదవ ప్రాంతము గాని వ్యాపకాస్త్రాభ్యాస ముంభించిన వారి యాదవకాలము లోను 1912 వ సంవత్సరము జూలై నెలలో బి. ఎల్. తరగతి పెట్టుట కేర్పాటు కానున్నది.

రకె న దీక్షితారాధన:—నేడు సర్వారాధన పేటలో దీక్షితారాధనము జరిగినది. అన్నదానము సాయంకాలమున సభయను జరిగినది. చాలమంది కవులు దీక్షితులవారి సభిసంక్షింపయ నవ్యములను చదివెరి. నేడ పండితులు నేడ తరము గానింది.

బాలసమితి పుస్తక భాండాగారము, ఆంగలూరు:—ఈ భాండాగారము యొక్క చతుర్థవార్షిక రిపోర్టు మీ సలంబు 28-వ తేదీ ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము 1 గంటల లగాయకు కొండ వెంకటప్పయ్య వంటు బి. ఎ. బి. యల్. గారి యాధిపత్యము క్రింద జరుగును.

నెకండర్ స్కూలులోని సర్టిఫికేటు బోర్డు:—ఇప్పుడున్న మొదటి 1912-వ సంవత్సరము జాన నెలలోను తరువాతనున్నది, జూలై నెల 10-వ తేదీన శ్రీ శ్రీ రాజ్యము చేయును, అది మొదలు ప్రతియూడు సంవత్సరముల కొక సార్వబోధక శాస్త్ర గా నేర్పరచబడుతున్నది నిర్ణయించబడింది.

ఒక ప్రతికాత్రులను దొరతనమునకు వశము చేసిన శాసనము:—ఉద్భవానలో ప్రయోగించు “తారన-ఇ-జ-ఫే” (విజయగీతము) అను ప్రతికాత్ర రాజద్రోహకరముగా వ్రాసిన ప్రాయశ్చయముల తల్లి నెంట్లు గవర్నరుగారికి నమ్రకమైన పోటునంది తెలియజేయించి. ఆ కాళమున ఆ ప్రతికాత్రులన్నియు దొరతన అచారి అధికము చేయబడినవి.

ప్లేగు జ్వరము:—ఈనెల 2 వ తేదీనో మిగిలినవారములలో; ఉత్తర ఆర్కాటులో 5 మందికి ప్లేగు తగిలెను; 2 మంది చనిపోయెరి; బళ్ళారిలో 11 మందికి తగిలెను; 3 మంది చనిపోయెరి; దక్షిణ కెనరాలో 10 మందికి తగిలెను; 2 మంది చనిపోయెరి; కోయంబూరులో 11 మందికి తగిలెను; ఒక్కడు చనిపోయెను; నీలగిరిలో 2 మందికి తగిలెను; 3 మంది చనిపోయెరి. మొత్తము 210 మందికి తగిలెను, 102 మంది చనిపోయెరి.

బుక్లెసు కేసు:—మొరాదాపురమున 41 మంది హిందువులపై కేసు నడుచుచున్నది. ము 11 గురు నూడ గురువారమునాడు లొంగిపోయెరి. గురికి జబ్బు గానున్నది. 4 గురు చనిపోయెరి. ఈనెల 28 వ తేదీన విచారణ జరుగును. మొరాదాపురలో మరల ఎల్లము జరుగుతుండ వీని జాని నివ్వెరి. గండర గోళము జరిగినట్లు నవ గా హిందువులు మహమ్మదీయులు తగవు పడినట్లు గొందర కాంచపురము నొద్దకు మహమ్మదీయుల చంకబోవు మండ గా బలవంతముగా హిందువుల యావును దీక్షికోసపోయిన బలవంతము యొద్దకు ఇద్దర యూరోపియనుల పోలికునూనెంట్లులను గాని తెవరియ గాని దీక్షాస్త్రీ మేజిస్ట్రేటులను గాని యుంచవలసినయను లేకున్న మహమ్మదీయుల కారణమున నేరములను మోసదగని యను హిందువుల వ్యాపకములు విన్నవించెరి.

వల్లూరుపాలెము వారి యావార్తము:—బండర మివన్ వార్షిక స్కూలును డిటాకెడు వార్షిక భేదమున దాని గానక దీపావళి నాడు తెజవాద తాలూకా వల్లూరుపాలెము గ్రామమునకు స్వీహితుని మావబోయి యక్కడి పెద్దలతో తిది దైవ్యమున తెలిపి వారసానుమరింప, బండి వెంకటప్పయ్య గారు మొదలైన 3 మంది గ్రామములచేరి యావిద్యాధికి 30 రెండు నిచ్చిపంపిరిని తెలియజేయుచున్నది ఆక్కడి ప్రస్తక భాండాగారాది సంస్థనే యిట్టి కార్యమునకు వారకములని యొక యువనితేభమును వ్రాసినాడు.

జీవన్ముక్తి ప్రియాయనీ సమాజము, పెదకల్లెపల్లి, కృష్ణా జిల్లా:—ఈ సమాజము నిలితతరగతములగు గ్రంథములను పఠనీ కాముల నియమించి 12 సం॥లకు మించు బాలకుల పరీక్షించి కాళకు సహితరీతిని బహుమానములను సమకట్టి యానందమును సంతోషమును మతాభిమానులను గ్రహించును కొలదిరోజులలో “జీవన్ముక్తి ప్రియాయనీ” యను పేర మాసపత్రిక నీతిమతబోధక విషయ వ్యాసములతో నవ్యజన మలభ్యతేలిని, త్రికటింప దలచెను. మతాభిమానులెల్లన సంతులనమునానొసంగి మాసపత్రిక బోషింతురు గాని!

నాకేంద్రీవాద్ పాలిట్ గారు:—ఈ దినమున కాకిత్రుకేసు విచారణ జరుగుచుండ లోకేంద్రవాద్ పాలిట్ గారు చనిపోయిరి వ్యాధివాది సత్యచంద్ర ముకర్జి గారు కమిషనర్ల కురకపరిచిరి. కమిషనర్లందుకు చాల చింతిలి పాలిట్ గారి జనని కొక పరామర్శ లేఖనంబి లోకేంద్రవాద్ పాలిట్ గారు ఇండియను సివిల్ సర్వీసు కాలాల్లో ఉద్యోగముచేసిరి కలకత్తా వాస్తవ్యులకు టర్రాడ్ వాద్ పాలిట్ గారి భయము వీరు పశ్చాత్తము తమ తల్లిగారిగూడ కాకిలో పేరి 5 వా టులో నుండిరి. కొంత కాలము నుండి వీరి జేమాము అస్వస్థత నుండిన. ఈదిన మదయమున వ్యాధిగము నుండి వీ రాకస్మిత్తుగ మరణించెరి.

ఉరిశిక్షలకు తగ్గించుట:—లాహోరు కుట్రకేసులో ఉరిశిక్షలు విధించబడినవారిలో నీడిగున విరవించబడినవారికి శ్రీరాజకీయ నిధి గారు మరణశిక్షలను దీక్షిపాతరవాన శిక్షలను గామార్పిరి. బలవంతసింగు మార నామసింగు ముందా మల్లేరాం జగరురాంకేసరిసింగు ముఖసింగు నందసింగు నిదానసింగు భాయీ పరమానంద-ఫిరీసింగు- రామచరణవాను-తులియా సింగు నవనసింగు-సోనానసింగు-వాననసింగు. ఈ క్రింద వివరింపబడిన వారికి విధించబడిన మరణదండనలను క్రివారు మార్పుట కంగీకరించలేదు. భద్రేసింగు-జగత్ సింగు-సింగ-కే-బత్ సింగు కొడుకు మురయసింగు-ఇమరసింగు కొడుకు మురయసింగు-వార్మసింగు-కార్తాసింగు.

గోపాష్టమి తుత్సవము:—శ్రీకృష్ణభగవానునికి పీఠికరముగ నీయత్సవమున కార్తీకపక్ష అష్టమి కాదు భారతీయులందరూచేయుదురు. శ్రీకృష్ణుడలములోనివారు ముఖ్యముగా చేయవలెను. జా రాజాదు గోవులన్ని మంగళాచేర్చు పూజించెదరు. ఈసంవత్సర మిపంకుగ ఈనెల 10-వ తేదీన జరుగవలయుండెను. ఆనాడు గోవులనుచేర్చి పూజించి వాని విధులవెంట నూరేగింపుతో తీసికొని వెళ్ళుట కనుమరింపవలెనని ఉభయలోనిహిందువులు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారికి అర్చి పెట్టు కొనక నాయాలోగ్నించెను. వారిలో రెండుగురు అల్లభిచేరు మంసలకు జామీను ఇచ్చెరి. ఈయత్సవ మిగిపోవునకు భయమున హిందువులందరూ విచారించుచు తప్ప నెంట్లు గవర్నరు గారికిని రాజకీయ నిధి గారికిని విజ్ఞాపనమిచ్చెరి.

వివిధ ప్రకారముల విన్నవనలు:—ఈనెల 16 తేదీ యునయము మొదలు సాయంకాలము 5 గంటలవరకు ఉత్తరముగా పెద్దకాలిట్టి వెంటనే ఆగ్నేయముగా గాలితిరిగినది. సుమద్రీయప్రాంత వివిధ ప్రకారముల తూర్పునము 10-12 గ్రామాలు మిగిలెనవి. ముఖ్యములకు ఏమి నవ్యము రాలేదు. కొన్ని వాడ్రు పడిపోయినవి. కొద్దిగా వరువులును గొర్రెలును నవ్యమైనవి. కొన్ని మెరక కయిల్లను కొన్ని మాగాణి భూములను ఉత్పన్నీకల్ల చేసోయినవి. జమల అన్నము లేక పండినట్లు లేక అల్లాడుచు పడవర ఉత్తర గ్రామాదుల దారాపు ిలులో నవ్యమున్నది. వీరి బాధలు శ్రీమన్నారాయణమూర్తికి యొరక. వీరిను భర్తాకులయిన భనంతులు ఆదరింపవలసి యున్నది.

వివిధ వార్తలు

ఆంగ్లేయులు మొదలమునా నుపయోగించు గుర్రములు 600 గుర్రములు మొదలు, 750 గుర్రముల వరకు ఖరీదు చేయును.

పోస్టు కార్యము మొదలు ఆస్ట్రేలియాలో 1889 వ సంవత్సరమున బయలుదేరినది.

నాన్సీ పట్టణములో నైనికులు కండకములను శ్రవ్యమండగా, కొకవోట విశేషముగ వెండి, బంగారు నాణెములు దొరకినవి ఇవి 17 వ శతాబ్దమునాటి వట.

అయిదులక్షలమంది జాగ్రత్తమున మొదలము చేయుచున్నారట- వీరిలో 20 నేలమంది ఆంగ్లేయులనోయన్నారట. వీరిలో 50 వరకు విక్టోరియా గాను పరిక మిచ్చబడినది.

అసలు యుద్ధపుటోడలు మున్నగునవి గాక, ఆంగ్లేయులవి ఉత్తరసముద్రములో శ్రవ్యముల యుద్ధనాకలు నైకిరావండ 2,300 చిన్న పడవలు కాపుకా యున్నవి.

యుద్ధమునచ్చిన తరువాత స్వీడనుజేత్రులైన 2 లక్షలు వృద్ధియైనవి. ఇప్పుడు దీలో శిక్షితులైనవారు 100,000 మంది యున్నారు. వీరిలో 300,000 వరకు ముందుండి పోరాడుటకును తక్కినవారు వారికి సాహాయ్యముచే నుటకును పనికిరచ్చెదరు.

క్రిస్టఫరు పికిరింగు ఇంగ్లండులో నామగరవాని 10 గ్రేలకునామాలను ఖర్చుచేసి వీరు శిష్టగరమునాక ఉద్యానమును జంతుప్రదర్శనశాలను, సత్రములను, కట్టించి ఇచ్చెరి. ఇవిగాక వీరు ఎద్వద్ద గారి భాగకార్థ మొక జేనాలయమును కట్టించెరి. వీరు తమ 10 వ యేట మౌలికనిలో ప్రవేశించి చాలధనమును ఆర్జించెరి. వీరికప్పుడు వేలకు వేల చిన్న చిన్న పడవలు కలవట.

కొండాల్లు చర్చిలు ప్రభువు గారి కాజులలో బుద్ధిమంతులు. నేర్పరులు వీరు పంతును మామూలు గుర్రములకును పన్ను కట్టి గ్రేలకుల పానుల ఆయమును తీయవలెనెరి. సంవత్సరమునకు తేటాడుటయందు 20,000,000 రూపాయలు కాల్పనముచున్నారట. ఒక్కొక్క తూటాను కాల్పనము ఒక అణాబిల్లను అంటించవలయును నియమమున్నచో, 20,000,000 పానులకు తప్పక సామ్యము.

రాక్షసుల ప్రయాణముచేయు వైమానికులనుపయోగార్థము 1913 వ సంవత్సరమున జర్మనీ గాక శ్రీ శ్రీ దీపాలయములను పెట్టిన వాడునునెరి. ఇప్పుడు వీరిని జర్మనీ రాజ్యమునందంతటను నెలగొల్పెరి. కొన్నిటిగాని వెలుగును ఆవాళమునందు పోకాళుగ కనుపించును కొన్ని మిగులు మిగులుచునె కనుపించునప్పు డొక అంక అకపమును. దానినిబట్టి దిమాని మేజిల్లో నున్నది వైమానికుల కనుగొనును.

రుమేనియా దేశము

యుద్ధములో దిగుటకు సాదేహ మొందుకు?—మిత్రిమండలివారి యందు రుమేనియావారికి విశేషాభిమానము సానుభూతియు మన్ననపడికి, ఎందుకు వారిలో కలసి యుద్ధము చేయుదురును లేదని, ప్రతివారికి తోచవచ్చును. దీనికి కారణము లేకపోలేదు. ఈమేనియావారి సం గతి సందర్భములను తెలిసినవారు చెప్పయచ్చును. మిత్రిమ కర్మాగారములో తయారుచేసిన ఫిరంగులనే ఈమేనియా నేనలలో నుపయోగించుచున్నారట. ఈ ఫిరంగులకు పనికి నచ్చుమందుకు సామగ్రి జర్మనుల దగ్గర నే దొరకును లేదా రుమేనియాకు ప్రత్యేకము మిత్రమందలివారుతయచేసిపంపవలెను ఒక జేత రుమేనియామిత్రమందలివారోచేరుటకు నిశ్చయించుకొనినచో, తననేను తిరిగి నిర్మించుకొనవలెను. లేదా మిత్రమందలివారును, జర్మనులును తయారుచేసిన ఫిరంగులను వాడుకొనవలెను. టర్కీవారికి తమదేశములోనుండి మంపు సామగ్రిని వెళ్ళిచ్చినచో బోలిషుకు సామగ్రిని ఫిరంగులను ఈమేనియా కిచ్చెదమని నెలకొండటనే జర్మనీచెప్పెను. కానిదీనికి రుమేనియా ఒప్పుకోలేదు. అందుచేత మిత్రిమ కర్మాగారమునందలి రుమేనియాకు మందుసామగ్రి రాకుండ జర్మనీ బాగ్రిత్తపెట్టెనది.

కుష్టుకు తైలము

డబ్బీ 1 కి వెల 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0
ఈ తైలము పొడవు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు
కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.
అమ్మతాంజనం దీనిలో 7 శంబు శెట్టిపిప్పి, నుదరాను

వాతావరణ సిద్ధి

1915 సం॥ నవంబరు నెల 16 వ తేది.

ప్రదేశములు.	సంబంధము 16 శెట్టి ఉదయము అంశములు	కడచిన 24 గంటల లక్ష్య నిద్రను ఉత్పాదకము		వర్ష పాతము.	
		అధికముగా	అల్పముగా	కడచిన 24 గంటలలో	కడచిన 24 గంటలలో
గోపాలపురము	29.70674.9	72.76	58	58.95	41.66
నాగార్జున	29.71886.7	77.8	...	45.77	38.80
కాకినాడ	29.76887.5	78.8	...	37.55	36.02
బంగళా	29.76686.8	74.5	...	48.72	37.22
గుంటూరు	...	87.2	78.0	...	85.68
నెల్లూరు	29.79887.6	69.1	...	32.45	26.62
మద్రాసు	29.82087.4	71.9	...	33.18	36.48
బెంగళూరు	29.82089.1	74.2	...	20.74	36.65
నాగపట్టణము	29.82885.6	75.4	1.18	19.19	32.57
కొలంబూ	29.87181.8	73.3	1.02	73.42	65.87
తిరువనంతపురము	29.85732.9	75.4	0.37	75.88	56.12
కొచ్చి	29.84087.8	74.7	0.58	116.54	107.88
కలికొట	29.83595.4	75.6	0.02	111.99	118.50
మంగళూరు	29.84586.2	74.2	...	108.11	125.92
బొంబాయి	29.88887.1	73.5	...	75.66	71.64
నైదరాబాదు	29.82088.8	68.9	...	51.94	29.97
అనంతపురము	...	86.0	64.1	...	28.40
బళ్లారి	29.84084.6	64.7	...	31.72	18.93
కర్నూలు	29.86784.4	62.6	...	21.88	25.84
కడప	29.88887.6	66.8	...	25.00	28.65
బెంగళూరు	29.88777.5	60.8	...	38.25	33.51
కొడైకానూరు	22.75762.1	58.1	0.27	38.28	47.34
ఉదకమండలము	22.97863.7	50.4	0.11	53.98	49.18
కోయంబట్టూరు	29.85284.9	69.5	0.60	18.80	18.49
వెల్లూరు	29.86268.8	65.4	...	31.18	33.29
సేలము	29.88888.7	72.5	...	38.77	36.87
తిరువనాపల్లి	29.82490.1	74.0	0.51	26.81	26.29
పుదుకోట	29.82191.2	78.5	...	26.61	28.84
మధుర	29.82587.9	74.7	0.40	34.18	29.81
తిరువల్వేలి	18.84	17.56

నామ భారము ద్వీపకల్పములో తగ్గియును బంగారా
భారమునకు తూర్పు కొద్దిగా పెచ్చి యుండును. తుపా
ను ఆగ్నేయ దిక్కున మెల్లగా జరిగెను. గోపాలపురమునకు
సమీపమున ఈశాన్య దిక్కున ప్రహరమైన గాలిచి పలు
ద్రమును అల్లకల్లులము చేయుచున్నది. దీనితో నర్మదురాద
మోపుగా కురియుచున్నది. రాజధానియందు గాలి ఉత్తరపు
దిక్కునుండి పడమర దిక్కుగా వీచుచున్నది వాయుచలనము
మొత్తముమీద తేలికగా నున్నదని జెప్పవచ్చును. పర్వ
తలలోను దక్షిణపు కొనయును దగ్గర యితర ప్రాంతము
లందు మధ్యమెట్ల స్థితి తిక్కునగా నున్నది. మైసూరులోను,
దత్త మండలములోను పగటి ఉష్ణ స్థితి సాధారణముగ
నుండు దానికంటె తక్కువగా నున్నది. సాధారణముగ రాత్రి
ఉష్ణస్థితి అధికముగ నున్నది దత్తమండలములో తేమసామ్య
ముగ నుండు దానికంటె తక్కువగా నున్నది. ఇతర ప్రాంత
ములందు సామాన్య స్థితిలో గాని అంతకు అధికముగా గాని
ఉన్నది బంగారా భారమునకు ఉత్తరమునను దక్షిణపుకొన
ను ఆకాశమునందు మబ్బులు క్రిమ్మకొని యున్నవి. ఈ రెం
డు ప్రాంతములందును వర్షము మోపుగా కురిసినది. దక్షిణ
పుకొనను యింక కొన్ని జోజులు వర్షములు కురియు నూచనము
గలవు. తుపాను ఈశాన్య దిక్కుగా జరుగుచున్నది.

ఆర్. యల్. యల్. జోన్ను,
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

జర్మనుల ఆఖరు ఎత్తు

హేలంకు జేతమునందలి పట్టణమును గాటనదాము
నుండి "దెయిల్ న్యూసు ఆండ్ రీడరు" పత్రికా విలేజురి యొక
డిల్లు వ్రాసుచున్నాడు:--
"హేలంకు ఎత్తునుండి డిటేలు నుద్దరముగా పరి
స్థితులను ముద్దరమునందు నూతన యుగ హేలంకును
దని జర్మనులందఱును ఏకగ్రీవముగ నమ్ముచున్నాడు. అందు
చేత బాల్కనులలోని హేలంకుయొక్క పర్యవసాన మెట్లు
లుండునోయని యందఱును ఆతురతతో వ్రాసుచున్నాడు
పశ్చిమరంగమానందుకు, తూర్పురంగమానందుకునూడ జర్మ
నులు దాచివేసిన ముందుకు చొప్పుకొని హేలంకును
ప్రయత్నించిరిగాని యది నెగ్గలేదు. తుదకు పర్యయామిదుగా
మార్గవిచ్ఛేదమును జేసి కొనవచ్చునని జర్మనులు
ఈ ఆంధ్రాలో చనమును జేసిరి. ఇది నెగ్గినయెడల
తమకు అత్యంత లాభ మొనగూడునని వారియభిప్రాయము. ఈ సాహస
మొత్తరకు ఫలప్రదమునోయని మనకు నూడ ఆతురతగా
నున్నది." అని సంగతి సందర్భములను బాగుగ నెఱుంగుకొని
యొక నవనీయుడు వాగో జెప్పుచున్నాడు. ఈతనికి జర్మ
నుల రాజ్యాంగంలో చనములను వైకా గమనములను గూడ
జెలిపి కొన గలుగుటకు నూచి యవకాశములు కలవు. పర్యయా
నై దండుత్రీయులకు జర్మనులు మొట్టమొదట అంతగా నెద్ద
యాలో చనలను జేసి జేయులేదు. కాని యటులకు వాత మాత్ర
ము ప్రయత్నములు అధికముగా జరుగుచున్నవి. దీనికంటె
కుదురముల కారణములు విల్లూన గరమునందు
జర్మనులు ఓటుకడిపోవుటచే గలుగుచున్నది. అచటరవ్యములు
తమచేజెక్కిరని వీరు ఎత్తునగా సంతసించుచుండిరి. అద్వైత
వశమున రవ్యములకెప్పించుకొని జర్మనులనుభంగపుద్వి దీనిని
గుఱించి యంతగా ప్రాముఖ్యము నీయకపోయినను, మొత్తము
మీద జర్మనులకింతటితో యనుమరిగినదని చెప్పవచ్చును. ఇం
కు రవ్యములను జయింపబోలనని వాదనలు తాములె. అచటి
నుండి మరలివచ్చి మరంగమునందు మిత్రమండలివారి ధిక్కారణ
మును అవరోధితుని ప్రేరేపననందని పశ్చిమమునకు బంపిరి.
ఈ సందర్భములోనే దక్షిణమున పర్యయానై దాడి జేడముటకు
నూడ ప్రయత్నములు జరిగెను. ఈయేర్పాటులకు, మతి మేలా
భము లేకపోయినను, మిత్రమండలివారికి మోటునే లాగి
పోకుండుటకు కలయు కాపురల సమకూరెను. అందుచేతనే
యెంత యుగముగ జోరెనను మనవారికి ప్రతి శోధము అప్పు
అకుమనే యుండెను. ఇంతలో బల్గేరియా వారికి రవ్యము
వాల్చియుత్త్య సుజేతము అందెను. పర్యయా విషయమై యొక
యాలస్యము జేయుటకు కలన పడవందెను. మిత్రమండలి నై
స్వములు అచటకు జేరుకొనక పూర్వమే తమకు రంగమానందు
ప్రజేకని, ఆంగ్లేయులతో పోటాపోటీగా పోరాడుటకు న
త్యక్త పడుచుండిరి. పశ్చిమమున గాని తూర్పున గాని యను
జేసిన ప్రయత్నములకుల ఇంకానున్న చీడుమొన కట్టలేదే?
ఇంకానున్న నొత్తిడి కలిగించు మాగ్నాంతర మేమిటయి,
అని జర్మనులు తమకు గుర్రెక్కించుకొనుచుండిరి.
మధ్యధరా సముద్రముయొక్క తూర్పుగాభోయి ఈజిప్టు
వాకినవో ఆంగ్లేయులకు నెద్ద గలుగుననియు తుగ్లకులకు
నూయజు కాజురకు వాటుటకు పరుసాయుగుననియు ఇం
యే యకనుండి ముగ్నాంతరమనియు జర్మనులు నిశ్చయించు
కొనిరి. బెల్జియముపోయినను తూర్పుజేతములందు వారికి
వాకి ప్రయత్నములుగా సులములు కొనకునని ఆశపడిరి.
ఇకనుండు తమవ్యాపార విజృంభణమును నిలు ప్రక్కకు
మరల్చి అమితలాభములను మూరగొందమని తలచిరి ఇదిగర
కుండిన యుద్ధసంగంభము వెనుకబడినది. జర్మనుల ఆశక్తిక
విషయముల నైపుసిగినది. యుద్ధములనలాభములేదనియు దేశ
కాంతియొలాభ దాయకమనియు వారికి హేలంకునందలి. అందుచేత
యూరపులభండమునందు తమ లేదైవజేతమును వాక్మించు
కొనినవో, ఇప్పుడు ప్రాంతువారి ఆల్బానురాష్ట్రమును జేర్చు
కొని యేమినుభవమునూనూ యొకకంటె ఎత్తుకు నుభ
ముండబోలనది జర్మను ప్రజలు వారు గుర్రెగిరి. అందుచేత
నీరికి కాళ్ళొక ప్రకాంతి వైకొరిక నిదనమునకు వ్రాచ్చు
చున్నది- ఈ బాల్కను సంగరమునందు గనుక రాను ఆల్బా
ర్న తీర్చియును కావగల్గినవో మిత్రమండలిని దండు పుచ్చు
వచ్చుననియు, కాంతి సాహసము మరలను సన్నిహితమును
అగుననియు వారు నమ్ముచున్నాడు. గుమేరియా యొక్క
ముందు ఆలోచనములను గుఱించి జర్మనీలో నెగ్గెనినూడ
నేమియు జెలియదు. గ్రీకురాజుకు కాన్స్టెనుసునందు వారికి
నుండు నమ్మకముకంటె గుమేరియావారిమీద నెక్కువలెను
నిశ్చయమున గుమేరియా ప్రజలకును ఆస్త్రియనులకును మధ్య
వచ్చుకడివేసిన భగ్గుమునంతటికి కట్టుబట్టి. హంగేరియకు
లంటె గుమేరియనులకు పడనే పడదు. ఏదియెట్లుయనవచ్చును,
గుమేరియనులు రవ్యములనై బోరనుమాట తప్పుము. ఈ మాట
జర్మనులకునూడ జెలియదు. అందుచేత గుమేరియనులనై
వారికంటెగా వాత లేనేలేదు.

యుద్ధము - హిందూ దేశము.

భారత దేశములోని ప్రజలు, సంస్థానాధిపతులు,
తమ రాజధానిని కనపరచుచు యుద్ధమునకు తిరిగి కొంత సాహ
య్యమును చేసినది అట్లు చేంబరేకుగాను కామక్కు సభలో
నునది జేసిరి. యుద్ధమును సంఘటింపని భావములు తిరుగ
బడలేనందునకు జర్మనీలో, అధికారులకేమి అవధిగాను
కేమి వింతగానే యున్నది. భారతీయులు తగినంత కారణము
లేదేమనకు సాహాయ్యముజేయుటలేదు. మన ప్రభుత్వమునందు
లోపము బుండిన యందుగాక! భారతీయుల జేతభివ్యస్థ
లను జోరి మనము పరిపాలించుచున్నాము. మనము చేసిన
మేలు వారికి మనస్సులందు పట్టి యున్నది. వారి దేశ
పాలనమునందు వారి ప్రజల కెక్కువ ప్రమేయము కలిగించు
టకు మన మాగోరింపవలసియున్నాము. మన మనగొనెట్లు
నెగ్గలేనను నమ్మకము గలుగుచున్నది. మనము చేయవలసిన
పనికంటె ము ప్రాప్త్యాచారము కలిగించుచున్నది. ప్రాయశః
ముందు జరుగు సామ్రాజ్యసభకు హిందూదేశము ప్రతినిధిని
పంపుకొను అధికారము వామక్కు. ఇది యన్నియు నట్లుండగా
భారతీయులు సామ్రాజ్యసభసభాగముకంటె తమదేశ సర్వసాగ
ములకు విశేషముగ నాయుకొనుచున్నాడు. యుద్ధమునకు ఒక
యంత్రమును మనవచ్చినది. భారతీయులకు సేలమునంద్యోగము
లేకుండుననియు అనుకున్నాడు. ఇంగ్లీషులెట్లుగాను వారికి
ఉద్యోగముల నియ్యక పోయినను భారతీయుల పలములగా
నూడలేనందుజేయుటకు వామక్కులోపముగ తలచుట సహజము.
భారతీయులనేలను విశేషావసరములకు పంపిరవచ్చును ఈ
తృప్తయంతె బృద్ధియైంది యుద్ధము సమాప్తికి కచ్చులోపల
భారతీయులకు విశేషముగా సేలముగా జేర్చుకొనవలసిన యవ
సరము వచ్చినను వామక్కును. కాబట్టి భారతీయుల సేవలను సంబం
ధించిన రాజనీతిని పురావోచించుచు యుక్తుము

యుద్ధము జరుగుచున్న కాలములోను తమ వాత కెందేర్చ
రకును నిమిషసర్వము పోటు జరపవలెనని, వీరతనమువారు
ఉద్యోగులకునియును కావోచించుచున్నాడు. ఈ విష
యము నిన్న ప్రభువుల విచారణకు వచ్చినది. ఇండియాలోని
నిమిషఉద్యోగులకు కొందరి సేలముగా చేర్చుకొన్నాడు. కొంద
రిని వైయ్యలకును, రెడ్ గ్రానుసుపులులలో పనిచేయుటకును
రణరంగములకు పంపించిరి. ఈవిని ముందు వెనుక ఆలోచించకుం
డ చేతుబడినది దీనిలకు నిమిషఉద్యోగులు చాలినంతకుం
డ లేకపోయిరి. యుద్ధము జరుగుచున్న కాలమునకు ఇంగ్లండులో
నిమిషఉద్యోగములు సాధ్యమునంతరకు తగ్గించి జేయువలెనని.
హిందూదేశములోనూడ నట్లే చేయక ఎన్నడులేని క్రాంతిచూర
మును వీరతనమువారు జెల్చి నెట్టవలసి. ఇట్లు ఎందుకు
ప్రభుత్వమువారు జేయవలసిగొనెనని పూర్తిగ నిర్దంబపలసి
యున్నాడు ఏ కారణముచేతనైనను ప్రభుత్వమువారికి ఈ
నిష్ఠాయుల విషయమున నూతనాధికార మియ్యవలసినవో,
దానిని విచ్చువిడిగ నుపయోగించవలెనని చేయవలయును సేల
ముగా చేసిన నిమిషఉద్యోగులకు విలిపించి వారి ఉద్యోగములకు
వారికి న్యునలెను. భారతీయులకు మంచి నుకకాళి. తియ్య
వలెను యుద్ధములేనట్లు జెట్టి సౌకర్యములన్నవో ఆ మాత్రపు
సమపాదులులనై నిష్ఠుకుచే ఉనలెను. యుక్తాయుక్త విద్యన
లేక ఉద్యోగులకు నియమించుటకు ఒకకమ్మటి యుండవలెనని
మెకోనాట్లు ప్రభువుగాను నూచించుచున్నాడు. స్టేటుసెక్రటరీ
గాను పొరబాటున అసమర్థులను నిమిష సర్వము ఉద్యోగ
ములకు నియమించవలెననియు మొదల యుక్తుము. యుక్తు
చెప్పక గార్చియును.

రమ్యా సేనలు

రమ్యా విశాలమైన దేశము. ౧౦ కోట్ల ౭౦ లక్షలమంది
ప్రజలున్నాడు. వీరిలో వివిధ భాషలువారు కలరు. ఆగ్నేటికు
మహాసముద్రము మొనలు కాక్కునను పశ్చిమమున కంకును,
రమ్యా సామ్రాజ్యము వ్యాపించియున్నది ఇంత సామ్రాజ్య
లో మారుమూలల నిరసించువారు కయితము ఒక సాలకుని
అజ్ఞకు బద్ధులై విజయ గ్రీతమును గానముచేయుచు రణరంగమున
కురుకుచున్నాడు. ప్రజలందఱు సేనలో చేరి తీరవలయును
నియమును వర్తించుచున్నది. కొందరు పూర్తిగ ఆహారక నిధి
యందుండుటచే, సేనలో చేరమని వారిని బలవంతం పెట్టెను.
జనసంఖ్యకు తగిన సేన రమ్యా వారికి యున్నట్లు
కనపించదు వారికి నిజసేన లభింపకుండుననియున్నది. ఆ
సరమైనయెడల ఆ కోట్లమంది కూడ రమ్యాసంగమునకు
తీసికొనిరాగలరు రమ్యావారి కాళ్ళొక సేనలో వివిధభాషలువారు
న్నాడు. వీరందఱు లొంగుపాటులో నుండుటకై సేన విభాగ
ములుగ చేయబడినది విశేషావోని భాగమునకు ఆసియాభాగ
మునకు ప్రత్యేకముగ సేనలన్నది. కాక్కున ప్రాంతములకు సేన
సేవలకు. ఆయా సేనకు నియములులేనను మునుపు రిమాన
ములు నైకవిస్తానములు జరుగెని ఇప్పుడట్లుగా ఆరమాన
ములకురకు జరుగుచున్నది. కపారు సేనకుటకు చాలకాలము
వియోగింపబడుచున్నది. వాతకుపాటులను తీసివేసికొల్పి
వారుచున్నాడు. ఫిరంగిదోములు పుండ్లి గ్యాగము చేయండి
నని. పరానువారి ఫిరంగిదోములను వీరునిదర్శనముగ గైకొనిరి.

విషయానుక్రమణిక.

జాబులు	2
పార్లమెంటులో హిందూదేశ ప్రభుత్వ స్వయం దేశము	3
సమాచారములు, వివిధ వార్తలు	4
జగ్జుల ఆఖరివత్తు చందము హిందూదేశము	5
ప్రధాన వ్యాసము	
ఆంగ్ల వైద్యమా? మన స్వాక్షియా?	6-7
విరోధా మహాసంగ్రామము	
విదేశీ కృత్రిమ వార్తలు	8-9
కృత్రిమ వార్తలు	9-10
ఇంగ్లీషు కంటి వార్తలు	11-12-13
అల్లాహ్ పాక్షిముద్ద, బాల్కన్ సామ్రాజ్యములు	14

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ నవంబరు నెల 16 వ తేది

మంగళవారము

ఆంగ్ల వైద్యమా? మన స్వాక్షియా?

డాక్టరు కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారి విషయమున జరిగిన యాత్రా యమను గురించి మే మిటీవల వ్రాసిన వ్యాసము మాచదువరుల మనస్సులయందు నింకను తాండవమాడుచునే యుండగలదు. ఆవిషయమున ఆంగ్ల వైద్య పరిషత్తు వారి షర్ష డొక ప్రత్యేక ప్రకటనను వెలువరిచినారు. ఈ ప్రకటనను జమవంజరున మాహృదయము మహా తీర్థసంతాపము నందనారంభించిరి. కడచిన అక్టోబరు మాసమున కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారికి వ్యతిరేకముగా నొక యభియోగము తేబడియెనట! ఆతడు ఆయుర్వేద వైద్య నామావరణ నేరమును చేసెనని యభియోగము! అభియోగ ర్త యభియోగమును వివరించెనట! కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరట! ఆక్షణ్డ అయ్యరుగారు ఆంగ్ల వైద్యమునకు తాము అండగానుండవలయునా యుండరాదు యని స్పష్టముగా నాలోచించు నిమిత్తము వాయిదా యడిగిరట. నవంబరు మొదటి తేది కి క్షణము 10 గంటలకు వాయిదా పెయబడెనట. నామ కడిన్నర గంటలవరకును పరిషత్తువారు కాచుకొనియుండి కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారు గాని వారి ప్రతినిధిగాని హాజరుకానందున వారిపేరును తాత్కాలికముగా రిజిస్టరునుండి తొలగించుటకు తీర్మానించిరట! పరిషత్తువారు రాబోవు సమావేశమున కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారి మీద తేబడిన యభియోగమును విచారించురట!! ఇంత వరకును కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారికి సంబంధించిన విషయము. దీనిని విమర్శించి తరువాతి విచారణమునకు బోదము. కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారు సామాన్య వైద్యుడుగాడు. వట్టి రిజిస్టరయిన వైద్యులట్టభద్రుడును గాడు. పరిషత్తుసభ్యులలో నొక్కడు. ఇక నాతనిమీద నెవ్వరో దోషారోపణ చేసిరి. ఇదియే పరిషత్తువారు విచారించు ప్రథమ విషయము. ఆరోపిత విషయమునకు ప్రత్యుత్తరము అయ్యరుగారు ఇచ్చియే యున్నారు. ముందు కథకు నవకాశ ముడిగినారు. ఒక వేళ వారు ఏకారణమున నొసమయమునకు గాలేదు. తరువాత కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారి రిజిస్టరు ఉత్తర మందినట్లును తాము సంతృప్తిపడనట్లును పరిషత్తువారే యొప్పుకొనుచున్నారు. ఏల రాలేదు, ఈ పర్యాయము

రాకున్న మేము చర్చ పుచ్చుకొనవలసి యుండునని హెచ్చరికయుత్తరము పంపుట గౌరవముతో కూడిన పరిషత్తుకు తగియుండును గాని తొందర పడుట లోపలి హృదయమును బయట పెట్టుటకు తోడ్పడెడి. అంతేకాక పరిషత్తువారు విషయములను పూర్ణముగా విచారించలే దనుట స్పష్టము. అభియోగమును ముందునకు విచారించు మని వారే వ్రాసికొనుచున్నారు. ఇప్పుడొక శిక్షి రేపు మజ్జియొక శిక్షి వీరు తల పెట్టి వారేమో మే మెటుగము. తాత్కాలిక శిక్ష చేసితిమి. శాశ్వత శిక్ష చేయ వేచియున్నామనట వీరిచరముకాబోలురు. ఇదియంతయు ఆప్తులొది యేమూలయందలి యొక కడము యొక్కయో యరపడము యొక్కయో విరుపుచెరువుచేత సమర్థింప వచ్చు నేమో కాని న్యాయపద్ధతిగా ఏన్యాయ శాసనము ననుసరించి యెవను నవలంబించ నగినదిగా కన్పించలేదు. ఈ చిత్ర వైకల్యముతో ఆయుర్వేద వైద్య నామావరణము “కవరింగు” అను దోషమునకు నిచ్చిన నిర్వచనమును సమన్వయముచేసి చూచితిమేని ఆయాంగ్ల వైద్య పౌధుల స్వకీయ వృత్తికక్షణ మాత్రమే రాపేక్ష యెంతగాఢముగా నీవిషయమున మూలకారణమై యుండునదియు నర్థముకాకపోదు. ఎదుటనుండుటవలన గాని, సమ్మతి నిచ్చుటవలన గాని, సలహా యిచ్చుటవలనగాని, సహాయ సానుభూతుల కనబరచుటవలన గాని తెలిసి ఏరిజిప్టు రియన్ వైద్య పట్టభద్రుడు గాని అట్టి రిజిస్టరు గాని మరెయొకనికి రోగిని చూచుటలో రోగికి చికిత్స చేయుటలో ఏవిధమయిన వైద్య విషయ కాభిప్రాయ క్రమమును మరణాన్వేషి క్షేమము సంపాదించుటలో, ఇచ్చుటలో, తోడ్పాటును మరెయేవిధముగా వైద్య వృత్తిలో తోడ్పాటును నామావరణ దోషము సంభవించునట! ఈ నిర్వచనమును స్వీకరించునెడల రిజిస్టరు కానుండు వైద్య పట్టభద్రులు ఇతర వైద్యముల విషయము తల పెట్టుటకు వీలే లేదు. స్వదేశ పద్ధతులలో శాస్త్రీయ వైజ్ఞానిక మూల్యము కలదని వారు కలవరించనైన కలవరింపరాదు. ఇవి యెంతవరకు పనిచేయు గలవు. వీనిని పునరుద్ధరింప నగునా యను వాసన యే వారికి తగుల రాదు. మనఃపూర్వకముగా నెవ్వరే నైనను అట్టి చింత లుండునెడల వారు మొదట తమ మనస్సాక్షిని అంగఃపీఠిని అమ్మకొని గాని రిజిస్టరు గుండుటకు పోరాదు. ఇంతకంటెను న నర్థ దాయక మగు శాసనము ఇంతకంటెను బలవత్తరముగ విదేశ పద్ధతులను హైందవులకేలల వైరాచునట్టి శాసనము ఉండబోదు. శాసనము పెట్టునక్కడు శాసనసభలో యునాని ఆయుర్వేద వైద్యముల కిందువలన హాని కలుగ దని చేసిన యుపన్యాసము లన్నియును నేనముద్రమునో కలసిపోయినవి. పర్యవసానము పెనుభూతాకారముగ బయటపడినది. మాయుత్తమ వైద్య విశారదులకు మా స్వదేశ వైద్య పద్ధతుల పరిశీలించు సభికారమియ్యని శాసనము మా కక్కట లేదు. మా స్వతంత్ర వైద్యుల నిరోధింప నేర్పడిన శాసనము మా కక్కట లేదు. మా ప్రజ్ఞావంతుల మనస్సాక్షిని చంపివైచుటకు కన్నబడిన శాసనము మా కక్కట లేదు. పాశ్చాత్య దేశజులు మృగ ప్రాయులై కడియండిన నాడు కోట్లకొలది ప్రజల సంరక్షించి పొగడ్తగాంచిన మా ప్రాచీన వైద్య పద్ధతుల

నిర్మాణించుటకు విషతుల్యముగ పిదము చేయబడిన శాసనము మా కక్కట లేదు. ఈ మెడికల్ కౌన్సిల్ మను ఆప్తు రద్దెనను చేయబడవలయును. లేదా దీనిని స్వదేశ పద్ధతులకు దభియోగము గల వైద్య శిక్షా మణులను తదితరులను చేరకనిరితిని సంస్కరింప వైనను సంస్కరింపవలెను. తుదకు వైద్య విషయమున గూడ అధికారవర్గ మిత ప్రాబల్యమును విచారకరము. ప్రభుత్వమునా రీ విషయమున జోక్యము పుచ్చుకొనక తప్పదు. స్వవృత్తిచూత్ర సంక్షణాపేక్షులగు పాశ్చాత్య వైద్య పద్ధతివారల దారుణము నణంపకతప్పదు. గా॥ శర్మ, నరసింహయ్య గారల తీర్మానముల నాలోచించి తదనుగుణముగా ప్రవర్తింపక తప్పదు. దేశమంతయు వైకల్యముగ నీ విషయమున పరిశ్రమచేయక తప్పదు.

యుద్ధము

మునిగి పోవువానికి దొరికిన దంతము నాథారమే. గడ్డిపోచ దొరకిన నదియు తన్నేమో సారక్షించునను నాసచే దానిని గూడ శరణము నందుట యతనికి సహజము. ఇది నిరాశాజనిత మగు నానోళన. నిండు మునిగినవానికి చలిలే దందురు. అనగా నాతనికి ఏవో ఎక్కినచ్చుటకు దొరికిన మార్గములయు నవలంబించుటే పద్ధతి యని యర్థము. ఈరెండును నొకటి యాందోళనాకరముగ చు మరెయొక్కటి తాత్కాలిక కార్యశీక్షాపరముగను సరిపోవుచున్నవి. ఇక్కట్లల పడినవానికి నిరౌదవస్థలును సంభవించుటలో విచరితమేమియును లేదు. కెయిజరుగారి యంతటివారికి గూడ నిది తప్పలేదు. వారి బాల్కను ప్రయత్న మిట్టి కరంపరలో నిప్పటికి కడకటికి. అయిన నిట్టి ప్రయత్నములలో నెంతో ఫల ముండబోదనుట నేటివార్తల వలన స్పష్టమగుచున్నది. సర్వీయావారు నవ్వుపక నారకుట నిజమే. వారి రాజ్యభాగము విశేషముగా శత్రువుల వశమైరదనుటయు నిజమే కాని కెయిజరుగారి ప్రయత్నము మాత్రము భగ్గుము కాజూచ్చిన దనుటకు సాదేహములేదు. సర్వీయావారు ముఖ్యసానమును మిటాలిట్సాకు నొక వైపున మార్చుచున్నను మరెయొక వైపున కల్కండిలేను శత్రువులనుండి మరల స్వాధీనము చేసికొనినారు ప్రాచీనవారు కుపుగునకు నేను మైఖుల లోపునకు ప్రవేశించినారు. బ్రిటిషువారు తమ భాగమున ముందుకు నడుచుచున్నారు. దక్షిణ సర్వీయాలో నిరోధము చక్కగా నేర్పడ నారంభమయినది. క్రొత్తగా ప్రయత్నించిన సర్వీయా రంగమున నిట్లుండ జర్మనీకి రుష్యాలో పరాజయ మారంభమయినది. రీగాకు పడమట జర్మను వైద్యములు పారి చనుచున్నవట. రుష్యా వారు వెన్నంటి తరుచుచున్నారు. మిటాకు పది మైళ్లలోపువరకు జర్మనులు వెళుకకు నెట్టబడినారని వార్త వచ్చినది. నేడు కొంచెము. రేపు కొంచెము ఈరీతిగా పోగాలము దినదినమును వర్ధి తమగుటచేత సంతోషము కలిగినదని సామన్యముగా చదివినప్పుడెల్ల ను గోచరము కాదు. కాని నిరంతర పరిశ్రమచే యుద్ధభూమిని మిత్రమండలి వైద్యములు చేయుచుండుపని మాత్రము గణనీయముగా నే యున్నది. రుష్యాలో జర్మనీ యుత్తిపడుట యీసందర్భమున ముఖ్యముగా గమనింపదగినది. సర్వీయా యాంగ్లేయకోణము స్వాధీనమయియుండియు గూడ జర్మనీ తుక్కి కేమాత్రము ఎక్కువ సాయము పంపలేక బల్గేరియా జర్మనీలు

క్రిందటి శివవారును సాక్షులము చేపాకంబో విజ్ఞోరియ
వసతి గృహపు భవనముగా కీర్తి శేషమైన గా॥ గోపాలకృ
ష్ణ గోక్షే గారి ఛాయాపటమును పరిదర్శించి, అచ్చటికి ఆనేక వి
ద్యార్థులను గా॥ కె హెచ్. ప్లీమగారును యొక ఇతర పృ
ముఖులను వచ్చి యుండిరి. గా॥ న్యాయమూర్తి అబ్దుల్ రహీం
గారు ఛాయాపటమును బిర్రోముటక యుండు ఇల్లు జెప్పిరి.
వచ్చికు సర్వీసు కమిషనులో పనిజేయు నపుడు రెండు సంవత్సర
ములు వారితో కలిసి యెలసి యుండు భాగ్యము నాకు గలిగెను.
నాయకు భవమును బట్టి మాన గా విద్యార్థులకు ఆరంభమింది
స్నేహితులు లేకు. ఏవిషయమును గురించి యోచించవలసిరచ్చి
నప్పటికిని భారతీయవిద్యార్థుల గురించి ప్రయమున యోచించు
యందెడివాడు రాబోవుసంకల్పి వారి మంచిచెట్లను గురించి
ఆరకు నిరంతరము యోచించుచుండెను. ఏమిట్లుమైరాజ
కీమప్పకీర్తి గురించి యోచించవలసి వచ్చినను, విద్యార్థివ
యమును గురించి యోచించ కలసి వచ్చినను రాబోవు
సంకల్పి వారిని మరచి యుండలేదు.
అట్టిఆనుభవముతో విద్యార్థుల విషయము పాటు పడు
వాయుంబు యదును. నేను పట్టిన సర్వీసు కమిషనులో జే
రుటకు యుంపు వారిని నేను బాధగా నెరగకు. అయితే పరి
చయమైన తరువాత బుద్ధి పశులతోను, గుణాతిశయముల
తోను ఎంత గొప్పవారో తెలిసి గొనుటకు చాలకాలము పట్ట
లేదు. మేము మా పట్టిన స్వస్థుకవూషులలో జేసినపనిలో
సాక్షులను క్రాస్త్రుపరీక్షేయుట కప్తమైంది. అందులో గొప్ప
వారిని క్రాస్త్రుపరీక్షేయుట ఒకనిందైసంగతి, నేనుకు
లాయలై కంతు కలవ ఎచ్చి యో క్రాస్త్రు పరీక్షులు
జేసిన పప్పటికిని గోక్షే గారు క్రాస్త్రు పరీక్షు జేసి
ఒకరిపెంబడి ఒకరిని పడగట్టజము మానగా బహు
వివోదముగానున్నది. చచ్చించుట యందకని సామర్థ్యమంత
అని చెప్పనలవిగాదు. ఆతడు ఏవిషయమును గురించినయెను
పాడిందినపుడు అందుకుజవాబిచ్చుట చాలకష్టసాధ్య మైనపని
అన్నివిషయములను ఆరనికి బాధగ తెలియును, మరియు
ఆతనిబుద్ధి చాలసూక్ష్మమైంది ఆతొకాలకునకు ఆతిజేయబధా
గ్రేసుకును. "హర్ల మెంటు సప్టులలో ఆరనికి సమానమైన
తార్కికు లెవరును లేదు" అని లాద్దుకర్లు గారు జెప్పియున్నారు
ఇది అతిశయోక్తి గాదు. ఆరకు గాజీయవిషయమై తర్కించ
డము మాత్రమేగాక అదియే ఆరనికి ఉనికిపట్టయెను. మరియు
ఆతడు తనకీర్తి చేకముకొనెను జలంకొరమకు వినియోగిం
చెను. ఆతని స్వాస్థ్యరాహిత్యజేకర్త కీ రాబోవు సంకలులవారు
ఒకగొప్పహుంకర్మగా నుండుకొనిన చాలవారుండును గోక్షే
గారి జీవితకాలములో చేసినకార్యములలో హిందూదేశనేరక
సంఘమును స్థాపించుటయే మహత్తరమైనపనివారు పూవాలో
చనిపోవునయములలో నే వచ్చుటలేదు. అయితే వారు
ఇండ్లాండులో బాధపడుచుండునపుడు వారితో సూదనుబ్ది
వారి అంత్రియ సూపించినదని అనేకములు అనుకొనిరి గాని
అట్టి సమయములో గూడ అందుకు "హిందూదేశ
నేరక సంఘము" మీదనే నాటి యూడెంబాకర్మ బాధలు
పడుచు నుండిపప్పటికిని ఆరకు బుద్ధి నిశ్చలమగుచుండెను.
ఎన్ని బాధలు పడుచునుండిపప్పటికిని సర్వీసు కమిషనుకు
వచ్చి చక్కలలో తర్కించుట మానలేదు. అతేగాక ఆరకు
ఎవరినైన కలిసి కొండపప్పుకు తాను భారతదేశముకను చేయ
వలసిన మేమును గురించి మాట్లాడునేగాని తనకుగుంచిగాని
తన చేపామును గురించిగాని మాట్లాడెను. విద్యార్థుల వసతి
గృహములందంతటను గోక్షే గారి ఛాయాప
టముల బిర్రోమించిన చాల వారుండును పృముఖులలో ఎక
రయినను వారి చరిత్రమును వ్రాయుటకు బ్రతుక్కించెదను
గాక. ఈ సందర్భమున కీర్తిశేషులయిన సర్. ఫిగోడియా
మెహతాగారు ఆకాలమరణమును మరచిపోవలెను. వారు
గోక్షే గారికి మిట్టస్నేహితులయిన సమకాలికులయిన పృతివిషయ
మనందుకు వారు మెహతా గారిపలకును పుచ్చుకొనుచుండిరి.
వీరిద్దరును చుపోయినందుకల్ల భారతదేశముకు గలిగిన వస్తు
ము యంత అంతరి చెప్ప వలవిగాదు. - ఈజీవితకాలమందు
ఆతయే చాలము ఖగ్రియ. ఎన్నిక వస్తుములు అట్లు
పడిన పప్పటికిని నిరాశ జేసికొన నూడెను" అని
గోక్షే గారు చెప్పియున్నారు. "మరియు విద్యార్థుల వారి
మన్నును ఆతతో నింపుకొని దేశముకొరకు పాటుపడవలె
నని కూడ జెప్పియున్నారు. అని ఉపన్యాసమును" చుగించిరి
తరువాత విద్యార్థులు గా॥ న్యాయమూర్తి అబ్దుల్ రహీం
సాహెబు గారికి వందనము లాచరించి వాటిచక్కయి చుగించి

బరోపా మహా సంగ్రామము

జర్జనుల దళాన దుశ్శీలత - అమెరికావారి యాగ్రహము.

ఇటలీ (హా) నరు, యుద్ధవృత్తి బలైరియారేవునై ఫిరంగులను గాల్పుట.

రష్యా వారు జర్జనులను మిటానుకు తీసుముట.

బల్గేరియావారి నోడించుట - తిన్న కష్టసమున స్వాధీనపరచుకొనుట.

ఇంగ్లాండు

యుద్ధవృత్తి రాసముద్రమున శత్రువుల జలాంతర్గాములు
 లండను నవంబరు 10:- మధ్యధరా సముద్రపు తూర్పు భాగమున కేంద్ర బలాంతర్గాములు యుద్ధ కాల్వలు జరుపుచున్న నవియు అమూలమున మా యుద్ధవాణిజ్య నౌకలకు కొంత యాత్రయు కలుగుచున్నదనియు ఈ కనుమకు వెల్లడియైన కనాకసు అవ్యవస్థకమున అది అధికమగు స్వయమున కలిగింపలేదు. జలాంతర్గాములకు సరకములు కలుపు స్థానముల కన్నిటి కనుగొని వాటిని కాళిన మొనర్చిన మూలమున అది సంపదించు ప్రకారము మిట్టివల చాలమట్టుకు తునదపడింది. ఇది ఒకప్పుడుండి కృత్యమునూర్చి పూర్వమునుభూగటా నూరు తెలియలేదుగాని అప్పుడప్పుడు జరుగుచుండిన వివరములకొన్ని చూడవచ్చును ఇట్టిరమచార మిట్టివల నొక వర్షియైనట్లని చలన మాకు తెలియవచ్చినది. బొల్షెవిస్ అనునొకనిండ సామాను నేతులది అది తెలియాలను విడిచెను. ఈ నౌకలో 200 మంది ప్రయాణికులు కలరు. వారిలో నుల్లముల స్నేహగారి స్వాగతమునూడ చుండిరి. నౌక వర్షియాల మారంభించిన ఒకటి రెండు నిమిషముల వెనుక దానికి కనుచు పు ముగను కొన్ని పడవలు గోచరించెను. మొదట స్నేహగారిని వారు వానిని జలాంతర్గాములను కొనిరి. కాని వానిని నమింపకది ఒకవలతలూకు మాయము పడవ లైయుంటువారు గాంచిరి. ఈ పడవలనిండ జనముండెను. వీరిని బొల్షెవిస్ నౌకలో నెక్కించిరి. వీరి సంఖ్య 82 ము తాము కొన్ని గంటల క్రింద జలాంతర్గామిచే ముంచివేయబడిన నెయిలరు ప్రీపు అను నౌకలోని నావికుల ముందు తా మానాకను విడుచుటకు 10 నిమిషముల గడు వొసంగబడితి ముందు ఈ నావికులు తెలియ లేవరి

చర్చిలుగారి ప్రసంగము.

లండను నవంబరు 15:- పార్లమెంటు ప్రజలసభలో నేడు విశ్లేషణచర్చిగాను ప్రసంగింతు రని తెలియుచున్నది చర్చిలుగారు నాడినామా నిమిషములకు డెప్యూటీ ప్రభుగారు ముగిసిపోయిన చేతుల కరకాళము కలుగు నని డెయిలీ కాని కలు ప్రతీక వ్రాసింది

మెగ్గలీను కథాశాల

లండను నవంబరు 15:- మెగ్గలీను కథాశాలలో సుకాధ్యక్షులవారికి ఏ సి లెక్కలుగాను వియమింపబడిరి.

కర్మా

జర్జనుల పకటనము

లండను నవంబరు 10:- ఆంధ్రరాం-పరిశీలము మొత్తమునూడ ముచ్చునొందలేదు. కోవెల్ నుండి సార్వీకి బోవునయోమాగమున కుత్తరమున కుమ్మరవా రాష్ట్రీయ వారి కొత్తిడి కలుగజేయుచున్నారు. కొయెవెన్, గాలా విట్టిలరద్ద నున్న నైస్యులమీద సర్వీయవారు పడిరికాని తీవ్రముగ పోరినను వారిని తుకతకు గొట్టితిమని జర్జనులు ప్రకటించిరి.

రస్సియా డెడ్ బర్సల ద్వంద్వ యుద్ధము

జర్జనులు డెస్సియుండుట.

లండను నవంబరు 10:- రస్సియా డెడ్ బర్సలకు ను జరుగుచున్న ద్వంద్వ యుద్ధము మిక్కిలి యానాహకరము. చాలకాలము తేనుభూములందు పట్టుదలతో బోరి రుమ్మవారు నరన్నులపొరతులనున్న కొండభూములనుండి బయలు వెదలి రని వెల్లెగ్రామునండి రైతుల దెబ్బచుచున్నారు. కొలదికాలములో రస్సియా శత్రువులవైపుకును యుద్ధనిపుణులయభిప్రాయము.

అను. జర్జనులు మిటాను పదివయ్యలదూరమువరకు వెనుకకు గొట్టబడిరి. మందుకొట్టుటలను ఫాలో చేసిరి. రుమ్మవారు కాల్పులగమువారు సైన్యమునను బలమున జర్జనులను మించిరి. ఇరువారులవారికి ఫిరంగులను సమావేశమునకు రస్సియా కాల్వనిర్వహణ మొనర్చుకలగు రుని నయ్యకము ఫిరంగిలండ్లను జపానువారు నకాలమున సానుకతుచున్నారు. వారున్న గెజెట్టు ప్రతినిధితో జనరలు రస్సియా రిట్లు చెప్పిరి. జర్జనులవారి పట్టుదలను పట్టుదలము తమంతతాము లొంగిపోవుచున్నారు. ఇయ్యది శుభసూచకము. వారు బడలియున్నారని తెలియుచున్నది. పూర్వముంత సైన్యమున్నటుల వారు గనుపించుట లేదు. ఇది విశ్వయవిషయములకొక కల్పితము కావు.

సర్వీయ

ఫ్రెంచివారు శత్రుకంఠకముల బుట్టుకొనుట
 లండను నవంబరు 14:- సహానికా-టెటోవోను నకపరచుకొనుటకు కాల్వనిర్వహణ కనుచుండలి వ్యవస్థ సర్వీయవారికి శుభ ప్రయోగాక తప్పదు. కాల్వయాకు తెలుపలియొద్దను ఫ్రెంచి వారికి బల్గేరియావారికిని జరిగిన పోరాటమునందు సీక్రెటో, క్రుసెనికా, కిసెవో యుగ గ్రామములను బల్గేరియావారి మాను గృహమును, నెం 815 మ, నెం 516 మ గల మెట్టులను ఫ్రెంచి వారు పట్టుకొనిరి. గురువారమునాటి పకలంతయు పోరాటము జరిగెను. ఇందుములమున సరిహద్దుల వెలుమన్న శిఖరముల మీదను గాగ్గిడ్ పోక్రికొవోలకులను బోవు నయోమార్గము నకు నడించుచున్న ప్రకారమునను ఫ్రెంచి వారు తమ స్థానములను సామర్యపరిగి. వీరు కుప్రూ లున కేడు మైళ్లలో నున్నార- బల్గేరియావారు గొప్పనైస్యులను చేర్చి ఒకే మొత్తముగ వైబడసాగిరికా కాన ఫ్రెంచి ఫిరంగులవాడి కొంగ్రులాలకపోయిరి- వారు ముందుకువచ్చుట నిలచెను- విశేషవస్త్రమును బొంది వెనుకకు బోయిరి- ఫ్రెంచివారి స్థానములచేత వారెంతమందియో మాకులై పడియుండిరి- దక్షిణమున కలుండొవోప్రాంతమునను ఫ్రెంచి వారు జయము గాంచిరి- ఇచ్చట ఫ్రెంచివారి ఫిరంగులధాటికి తాళిలాలక కేంద్రపులు కందకము విడిచిబోయిరి- ఈ సేనా యుధులను బల్గేరియావారి పట్టుదలము ముప్పది కయ్య మొనర్చుచుండినటుల తెలిసినది- ఇందులకు ఫ్రెంచివారి విజయ ప్రామా ణ్యము తెలియగలదు- ఫ్రెంచివాంకిష్టముస్వల్పము- ఫ్రెంచి వారిలో మాకులైనవారు గాయములపడినవారిలో పదివరకుండు- విశోపారజ్వరంగములందలి ఫలితములకు నిఫలితమున కెంతయు తారతమ్యము గలదు- గాయములు విశేషముగ తుపాకి వేలులచే దగిలెను.

బ్రిటిషువారు ముందుకు బోవుట.

బ్రిటిషువారికి నూతనబలగములు వచ్చుచున్నవి. వారు ముందుకు బోవుచు తమప్రాంత దేశములనుండి బల్గేరియావారిని దణుచుచున్నారు.

సర్వీయవా రొక గ్రామమును బట్టుట.

లండను నవంబరు 10:- సహానికా శుక్రవారమునాడు బల్గేరియావారి రెండు పట్టణములను సర్వీయ వారిక పట్టణమునా కొడించి టెటోవోయను గ్రామమును ఒక ఫిరంగిని సానుగిని నకపరచుకొనిరి- టెటోవాకు కల్పండ్ల రెడ్ అనియుచేరు.

ఇటలీ

ఇటాలియావారి వైమానిక దాడులు.

లండను నవంబరు 10:- కోమ డెజ్జో భూములను గొరిడయా కి కాన్యమున నున్న పర్వతములందు నిటాలియావారు ముందుకు బోవుచున్నారు- కాన్సో ఫీతభూములందు డిల్లా ప్రాంతికోర్ద నున్న బలితములకు కందకములను బట్టితిమి- ఇచ్చట మన వైమానికులు జయప్రదముగ కేంద్రపులువై బడిరి. కేంద్రపులములను దతిమితిమని ప్రకటించబడినది.

ఇటాలియావారు డెడెగావ్ మీద

ఫిరంగుల బాణచేయుట.

లండను, నవంబరు 15:- సానిసు-సీయా టను ఇటాలియావారి యుద్ధపుటోడ డెడెగావ్ మీద ఫిరంగుల బ్రయోగించి విశేషవస్త్రమును కలుగజేసెను. బాల్కను యుద్ధమున నిటాలియావారు కాల్వచరణము గాంచుట కిదియే ప్రథమము అని సహానికానుండి మాటికాకు తంజినవుచు.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియాలోని గోధుమలు ఇంగ్లాండులో

విక్రయించుట.

లండను నవంబరు 10:- మెల్బోరను- విక్టోరియా, న్యూసౌతు కేల్సు, దక్షిణాస్ట్రేలియా, వక్వియస్ట్రేలియా మున్నగు నాస్ట్రేలియా భు కేమునదలి దేశములలో పండిన గోధుమల పంట నాయాదేశముల దొరకెనమునా రైతుల యొద్ద కొని ఆపకము ఇంగ్లాండునకు పంపుటకును ఇంగ్లాండులో హాకమీషనుల గలను జరలు ఏదెంట్టును సంఘముగ నేర్పడి ఆపకకు నిమింపుటకును ఏర్పాటు జరిగినది. ఆస్ట్రేలియానుండి గారికోరిక ప్రకారము 100 స్టీములను నాకాదళాధికారులు తుపిరి మరకొన్నిటిని గూడ పంపుట కేర్పాటు చేసిరి విక్టోరియా న్యూసౌతుకేల్సు దక్షిణ ఆస్ట్రేలియా బాంకులనా రేకమై సామ్మి సర్దువాటు చేయుట కంగీకరించిరి.

కెనడ

కెనడాలో సైనికులను చేర్చుట.

లండను నవంబరు 10:- కెనడాలో సైనికులను చేర్చుట నిరంతరాయముగ సానుచున్నది. హెట్టుమాట్లకు జనరలు కాన్ఫ్రియను గారు సైన్యమున చేరెదని తెలిపిరి. యూరోపు దేశమునకు పంపుటకు పట్టణముల నేర్పరచెదమని 101 గురు పార్లమెంటు సభ్యులు విన్నవించిరి. దొరకెనమునా రంతుల కంగీకరించి రని ఒటానానుండి తంతివా వ్రడచ్చినది.

అమెరికా

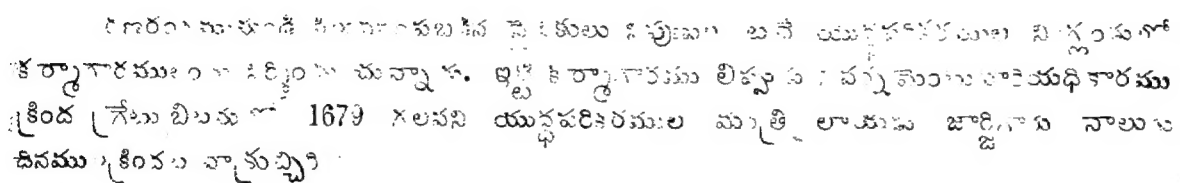
సీగ్రోవస్తాను మరణము.

లండను నవంబరు 15:- కాపింగ్సు అను నుప్రసిద్ధుడగు సీగ్రోవస్తాను గాయములకులను మృతిచెందెను

ధిల్ల

రాజప్రతినిధికి వచ్చువార్త.

ధిల్ల నవంబరు 10:- శ్రీ రాజప్రతినిధి గారికి 103 తేదీని ప్లేటు నెక్రటరీగా రిడిగునవార్త నందిరి. సర్వీయలో ముఖ్యమంత్రి యొక్క గిరిగిట్లు తెలుపబడలేదు. సర్వీయవారి సైన్యముకకు శుభవస్థితిలో నున్నదనియు వారు క్రియముగ వక్కినమున జేరచున్నారనియు కో. అనంతరి సర్వీయ రాజు బాసమునాను దెబ్బచున్నారు. కిగా జిల్లాలో జర్జనులును రుమ్మవారు పక్కియమునకు గొట్టుచున్నారు. కిగాకు 2 మైళ్లు పడమటనున్న గాగ నెమెంకు పడమటిభాగమున రుమ్మవారు ముందుకుబోయిరి. ఈ ప్రాంతములన్న కెమ్మెగన్ ఆంటిం గు లుచువారు పనుకొకంకు దిగియు నిరంతరము పోరు నకపరచుకొనిరి. జర్జనుల కెక్కున వస్త్రములిగెను. కిగాకు ఆగ్నేయమున నున్న అక్సుహల్ మీద జర్జనులును పడినాడు తీవ్రముగ బడికా రుమ్మవారు వారిని తుకతకు గొట్టిరి. డ్యిక్ నుక్ర ప్రాంతములందు రుమ్మవారు కొంచెము ముందుకు బోయిరి. బెల్లియంలోను ఇతర ప్రదేశములను ఫిరంగియుద్ధము జరిగినవని ఫ్రెంచివారు దెబ్బచున్నారు. ఎరుగు కోవెస్ లాలో నిటాలియా వారు నిర్వహ్యముగ కేంద్రపులువై బడుచున్నారు. కాన్సో ఫీతభూములను మధ్యవిసాంజోలో ప్లూప్రాంతము నను తివ్రగోరాటము జరిగెను శ్రీ రాజుగారి స్థానే శ్రీరాడి గారు గార్వాల్ రైఫిల్సు 89వ పట్టణములలోని రానాకోమ సింగునకు నైరిక పతకమును, బెల్ల నురై ఫిల్సు 87వ పట్టణములో నురైదారు మేజరు అగ్లోభానునకు ఆర్డరు ఆఫ్ బ్రిటిషు ఇండియా బిరుదావలియును నైరిక పతకమును, కేల్సు రాకొనునది పట్టణములందలి నురైదారుని యామరల్లాఖాను నకు ఇండియన్ డిస్టింగ్విష్టు పతకమును ఒసంగిరి.

మోసముచేసిన నాశ్వాత్మక:— హవూరాస్ట్రేషులు అసిస్టెంటు కూపరింటెండెంటు గాంగ్మొద్దురు 250 ప్రభు గారి సారిఫాయి ఆఫీసు అసిస్టెంటు గాంగ్మొద్దురు 250

కూలివానిని చూపించును గురించి జుల్కానా:—
కరాచీలో రైల్వే యాక్సిగియరు డబ్బూజే. కన్నీ అను
నతడు తనయొద్ద పని చేయుచున్న కూలివానిని తన్నినందున
నా కూలివాడు చూచుచును. చుపరలించు నుద్దేశముతో
తన్ను లేదరియు నుద్దాయి యాననడవియూ యూరేషియ
ననియు జూచువాడి విన్నవించగా జడ్జిగారు గిరియానాయి
అను జుల్కానా వేసిరి.

భావనగర సంస్థానము దివాను గారు పరిచయములు:—
సర్ ప్రభుశంకర పట్టాభి నాగద్యోగమును మానకొనుటకు భావ
నగరమహారాజావారినుమతించిరి. వీరుదివానుగ చాలకాలము
నుండి యుద్యోగముచేసిండున మానమునకు రూ 1200 బ
వేతనమునిచ్చించిరి. సర్ ప్రభుశంకరు గారెచ్చటనుండు నదియు
తేలలేదు ప్రస్తుతమునవారు డికోంబరు నెలలో బొంబాయికి
బోయి కార్యగ్రాహకుడాచి పిలవరితే కాళికిబోవుము. శ్రీ
రాజ పరిధి గారు హైందవవిశ్వవిద్యాలయ పునాదినిర్మాణము
గావించుతిరి కష్టపించుచు. గత శుక్రవారము వాటిరాలి
శ్రీవైసరాయి గారు మృగయావిహారమునకు భారతపురము
నకు బోయి నిన్నటియుదయమునకు మరలివచ్చిరి. నిన్నటి
సాయం కాలమునకు గొ॥ సర్ లాస్సెలాటు గారును సాండర్బ్లక్
దొరసానిగారును, సర్ వాలంటీక్ ఛిరోగారును శ్రీరాయి
సరాయిగారి బసకువచ్చిరి. వీరుశ్రీరాయిసరాయిగారి యతిథి
లగ నుండురు.

అభివృద్ధి పథమును గురించి :- బొంబాయిలో వైసంఘసమావేశము జరుపుటకు ఏర్పాటులు త్వస్థిరముగ జరిగినవిగానున్నవి. వీరి తేలియవచ్చును. బొంబాయిలో సమావేశము జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినను బొంబాయిలోని మహమ్మదీయులు ముఃత్రాల్లిగ సహాయపడుదురని సంఘము వారి కాశక్తియుగమునది అయినచో బొంబాయిలో వారు సత్కారమునింపబడిరి. సభ జనుప్రదముగ నిర్వహింపబడునను అశోకాచార్యులు సంఘమువారు ఏర్పాటు లానయ్యెంతోందరలో మండినము, నిశ్చయింపబడి కార్యక్రమమున కంగీకరింపని మహమ్మదీయుల క్రమముగ దానినంగీకరింపజేయుచుండినము ప్రసంగమున న్యూస్ పేపర్ (సత్యనిధి) బొంబాయిలోనున్న ముఖ్యముగ ఉద్యోగి (సంఘమునకు సంబంధించిన) ఒకడు చెప్పెను. శుక్రవారమునాడు టాకెనమాటల హోటలులో వడియవాసేను గారొకసభకు జరిగిరి. కార్యవిధానముం దీసభలో పరిష్కరింపబడినది తేలియవచ్చుచున్నది. గౌ. జీనా గారు సంఘమునకు కొందరు యువకుల సహాయమును సమకూర్చిరి. ఈ యువకులు అధిక శ్రద్ధతో పనిచేయుచున్నారు. సభకు పంపింపబడినది ఒక త్రైసిందూస్థానమునుండియు వెక్కిరిండు చూపినములు దయచేయుదురు.

ప్రభుత్వము గెడెను గారి ప్రదర్శనము :- ఈ నెల 15వ తేదీ సార్వజనులకుగాని సభ్యులకును జరిగినది. కలకత్తా నగరాధికర్తకు సంఘమున ప్రధాన యాంత్రికాధికారి యగు ఏ. మాస్టేగారు ప్రదర్శనమునకు నగరాధికర్తకుండును కాల క్రమమున జరిగిన మాట్లాడుటలగుర్చి నడిచిరి యూరొపు ఆమె రికార్డులలోని కెడెట్టెలును చందలి రాజమార్గమును, కడమలు, గుర్రములు, బురుజులు, తోటలు, మన్ను గుహనిభలములు చూపబడినవి కలకత్తా నగరమున కలిగింపబడు మార్పులగుర్చి ఉద్యోగములను సేవ్వనదియు వీరులను విస్తరింపజేసియు జన రొక్కటమును తగ్గించెదమనియు నదిగు నేర్పాటులను జరుపదని కారణముననే జరిగెనట్లు ముఖ్యమంత్రిగారి నున్నట్లు కనబడుచున్నది. దీనిని ఆచరణ నుండి విచారించినను చారితి మార్పును చూచియును పంపించి ప్లాంట్లను చూపిరి. పిమ్మట ప్రభుత్వము గెడెను గారు లండను నగరమున మొదటి నుండియు నేటివరకు కలిగిన మార్పులను వివరించి పిమ్మట వారిని గెడెను. కాపింగ్, లివర్మూలు, బర్మింగ్ హాం, హెండ్ల మున్నగు పట్టణములను గూర్చి చెప్పిరి. చివ్విట్ల లకు తగినంత పరిశుభ్రత వాయువును దేహ పరిశ్రమయును కలుగుటకే పేదననుభవముగారు చాల నేన నేర్పరచిరి నుడిచిరి. ఈ నెల 15వ తేదీ కార్మిక ప్రభుత్వమున ప్రదర్శనమును జరిగించెదర.

న్యూస్ పేపర్ దొంగసాని ఫిర్యాదు :- న్యూస్ పేపర్ దొంగసాని క్షయమున బాధపాని అయ్యెగాను ఈ నెల 15వ తేదీన న్యూస్ పేపర్ దొంగసాని చార్జ్ గాని ప్రొక ఫిర్యాదు నుడిచి జరిగి నే జస్టిస్ గారి కోర్టులో బాధితులైనది. పోలీసు వారు ఫిర్యాదిని 2-1-1915 తేదీన ఆరెస్టు చేసిరి. ఫిర్యాది కలు జెను లులో నన్ను ప్రభుత్వము 2-1-1915 తేదీన ముద్రయి ఆమె కడకు విచ్చి ఆమెను బాధితులు కాబడిన కేసును గూర్చి ముచ్చటించి కొంత ప్రాత్యహమును ఆలూచన రూపముగ విచారించి ఆమెకడ కార్మికము లేదైన నున్న యెడల వాని నితన కిమ్మని అడిగెను. అట్లు నర్చిన యెడ ఫిర్యాది నై నేరముమోపబడకుండ చేయుదని ఆమె కారకు వాదనము చెప్పెను. అందుచే, పోలీసుల రంగును మేర కెరె ప్రొకైన ప్రభుత్వము కరకును ముద్రయి కరకుల నడచి ఫిర్యాది తనకుమార్తె కొనవీటిని ప్రాసి ముద్రయిచ్చెను. ఫిర్యాది కుమార్తెకు గూడ ప్రాసివరింపబడిన ఆ సాని ఒక పోలీసును ప్రాసి యిచ్చెను, ఫిర్యాది కుమార్తెనుండి ముద్రయి ప్రాసివరింపబడిన కార్మికమున తీసికొనెను. గ్యాంగ్ వరకును అన్ని ప్రత్యయలను ముద్రయి మేజస్ట్రేటు గారికి విచారణమును అందుకు మార్గము ముద్రయి ఒక పోలీసును ముద్రయి మేజస్ట్రేటు గారికి పంపి లేఖనంపడు మూలనెను. చాలా శ్రమించిన పిదప లెట్ గ్రెగార్ల కరకును లేదా ముద్రయి 11-12-15 తేదీన కోర్టుకు గాని రాబడెను. కరకు గూడ కరకులను కోర్టు వారానమున నేటిది గిరి. ముద్రయి నడిగి చుప్పించి కరకుల కోర్టులో బాధితుల చేయు దని లెట్ గాన తెలియపరచిరి. ఇప్పుటి పరిణామలలో గా రా కరకును బాధితుల చేయబారెరి. ఆ కరకు, ఉత్తరమును ఫిర్యాది నై విచారించిన నేరములో ఫిర్యాది కనకులను గూర్చి సాక్ష్యము నొసగును. ఫిర్యాది నై ముఖ్యుగ నేరసాధన మొనర్చుటకై ఆ కరకు కోర్టులోకి లేదకడకు దాచబడుచున్నది లేదా దానిని దగ్ధ మొర్చి యుండవలెను. ఇంతే గాక ఉ

త్తరములో కొన్ని దిద్దుబాట్లు మున్నగునవి జరుపబడినవి. కొన్ని నుఖ్యముగా వాక్యములు కొట్టి వేయబడినవి. మరి కొన్నింటిపై సి రిపోర్టు బడినవి. ఫిర్యాది ఈ ఉత్తరమును తనకు మార్చి చేతికిచ్చు సరికి ఇట్టి దిద్దుబాట్లయొక్క త్రయములేవు. ఫిర్యాది కుమార్తె వాటిని ఉద్దయి కిమ్మనదిగూడ వానిని సి రిపోర్టు గాని తునుపు చెప్పబడిన వాక్యములు గాని లేవు ఈ కరకు ఉత్తరములగుర్చి దీనినను మేజస్ట్రేటు గారియెడల గూడ కొంత దర్శనము జరిగినది. అప్పుడు కరకులగుర్చి ముద్రయి చెప్పిన అంశము లొక వానితో నొకటి పొందియుండలేదు. ముద్రయి 10-11, 20-1, 20-2 నెక్వతు క్రింద చెప్పబడిన నేరము లొనర్చునట్లు స్పష్టముగ మున్నది. దీని జరిమామేజస్ట్రేటు గారు మార్చి ఒక సాక్షి అయ్యున్నాడు గాన యాకేసును వేరొక సమయము మేజస్ట్రేటు గారిచే విచారించ బడుటకును జేయబడినది. న్యూ మెక్ దొంగసాని ఫిర్యాదును మేజస్ట్రేటు గారు బాధితుల చేసికొని, కేసును వేరొక మేజస్ట్రేటు గారికి విచారణమిత్తమై మార్పులపడెను మై జిల్లా మేజస్ట్రేటు గారికి ప్రాయశముని దీని జరిమామేజస్ట్రేటు గారు నిశ్చ

లావాలూరు కుట్ర కేసు.

వైకేసు విచారణము ఈ నెల 15వ తేదీన మరల సాగింపబడెను. సాక్షి ఆక్టోబరు 15వ తేదీన వాజులూరు ముగిసెను. రాజధర్మము కులకు భారతీయ నైసికోవ్యయల నిరుత్తరను బాధ్యతకు కిమ్మనగును కుట్రవాన్ అంతమొందింప సమకట్టిరి సాక్షి చెప్పెను, ముద్రయి మరలించుకొన్న వెను కట్టివుత్తరమును, తిరుగుబాటు ఉద్యమములకు ఆతడు సాక్షి కెరుకపడినది సాక్షి కోర్టు వారికి నివేదించెను. ఈ వివరణ మున ఆక్టోబరు 15వ తేదీన వెనకటి సాక్షులు తెలియపరచిన అంశముల ధృవపరచెను. సింగపూరులో కాల్యలదశములలో నిటీవల సంప్రాప్తమైన గలభాతు తానే కాకుండా మరలించు మరలించు చెప్పకొనెనని ఆక్టోబరు 15వ తేదీన తెలియపరచెను. గజ్జిపుస్తానికి పనికిరాకుండున యితరు పూర్వమునుండి పనిచేయుచుండెను.

కామిని పోలీసు ఆక్టోబరు 15వ తేదీన పహ్లాపంద్ పోలీసు వారి సమక్షమున వాజులూరు మొనగిరి. ఇదిబల వంతమునై నొసగునది వాజులూరు కాను. నన్ను పోలీసు వారు కాయమునుటలేదు. నేను స్వతంత్రుడనైయున్నాను. రాజధర్మకరములకు సంభాషణలు లాగోనగును ఉజగ కసింగుతో జరిగెను గాని నాతో జరుపలేదు. నేనంటికి గూర్చుంటిని. నేనెన్నోతోను ఈ విషయమును గూర్చి ముచ్చటింపలేదు వారి సంభాషణమునకు నేనంటికి పరుపయితిని.

మరలించు, మహారాష్ట్ర సింగు మున్షీ సింగు అను ముద్రయి ముచ్చుర కేసు విచారణ పూర్తిమై అనంతరమున కొంతకాలమున పట్టుబడిరి. వెనుకటి సాక్షులు తెలియజేసిన అంశములను ముద్రయి పరిశీలించి పిమ్మట, ఆ సాక్ష్యములన్నియు పిమ్మటగిరికి చదివి వినిపించెడిను.

కాకినట్ల కేసు

ఈ నెల 15వ తేదీన విచారణ జరిగినది. రవీంద్ర పాథ సన్యాసుని కేసు రూపుకాల్పనయు ఫిర్యాదిల సాక్ష్యపు ప్రశ్న ముందుగా తెలుపవలెననియు ముద్దాయిల న్యాయవాది మరలించునరాము గారు విన్నవించి ఒక దినము వ్యధిగా పేర్చు తెలుపబడు నని మేజస్ట్రేటు గారు చెప్పిరి. ఫిర్యాది సాక్షుల వాదనలు బాధితుల చేసిరి. ఫిర్యాదు గారు పోలీసు వారి యధికార ప్రసపున నిర్బంధపాన ముందుండి కుకుమతి కడకుమండ వెదలిపోయినందుకు మార్త మే కేసు చేయబడునని దొరతనము వారి ఆసిద్ధియు ఏజెంటు గారు చెప్పిరి. ఆ ఆశ్రయ గాని న్యాయవాది బాండ్లకు గారి శంకుగాను విన్నవించిరి. ఇంకేమో దొరతనమున యుత్తర వులు వచ్చువరకు ముద్దాయి లందరిమీదకు కేసు తీసివేయబడినది.

అశ్రువర విభూతి భూషణుని క్రానుమత్తు జరిగినది నన్ను కొత్తయి పోలీసు నూపర్చెంటును పట్టుకొనిరి. పిమ్మట నన్ను ఢిల్లీ కమిషనరు గారు ఎరుటకు తీసుకొని వెళ్లిరి నన్ను చుట కొందరు పోలీసు. ఢిల్లీలో ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు గారు చెరసాటకు వచ్చినపుడు నిజము చెప్పెదని నేనే మనవిచేసితిని. యువజన సంఘమును నిలిపివేయులలో భగవద్దీత పూర్తిగా బోధించెదను. కోర్టు యువనకు రామకృష్ణ సంఘమునకు చేరిన వాడు పోలీసు వారు రసనిమాకోరకు దేశమందంతటను వెదకుచున్నారని నే నెరుగుదును. నే నెప్పుడును కాకినాడకు తుడచుగా నుండలేదు. నాతో ప్రియ నాధుడుండెను ము యనుమతిలేకుండ బాబురాము ఎవరికి బాంబుల నిరు

లేదు. డక్కాలో నీ విడి వారిలను విడువబడి. బాబురామరల వచ్చినప్పుడు నేను సాక్ష్యము చెప్పెద నని చెప్పిండున నన్ను తీసుకొని యుత్తరు చెప్పెను. నేను క్లబ్బులో చేరు సరికి రవీంద్రుడు యువజన సంఘ సభ్యుడుగా నుండెను. బంగాలీతోలా సాతకాల విద్యార్థులే మొదట విద్యార్థుల సంయోగ సంఘము నేర్పరచిరి. గాని ఆపేరు మారిపోయినది. స్వకే కలవరము కలిగినపుడు యువజన సంఘ మేర్పడినది. నేను క్లబ్బులో చేరినపుడు రాజకీయముల యందు మాత్రమే శ్రద్ధ బుచ్చుకొనుచుంటిని. ఒక మాసపుత్రిక ప్రకటింప బడుచుండెను దానికి సభ్యులు వ్యాసములను వ్యాసేశ్వర రసనిమా దేవబతున్నపుడు పోలీసు వారు క్లబ్బును కోర్చించి కొన్ని ప్రతిబల కొన్ని తెక్కులపుస్తకములను తీసికొనిపోయిరి. కోర్టు వై హనిబదని మాటాకొందరు తలచిరి వారతనివత్తును చేరి వాకుగూడ కోర్టుయందభిమానముండెను.

వెగో నామిద విచారణముల దాడి.

లండను నవంబరు 15: - వెగో నామిద ఆస్తియూ వారు బాంబులను నేరుటచే ఇబ్బతిదేశమంతయు సాగనా గ్రస్తమైయున్నది. పోవు గారికి చాల సంతాపము కలిగినది. వివరములను తెలుపుదని వెగో నా ఆస్తి విషయ గారికి ప్రాసిరి.

దేశ గాని ముట్టిది. పిమ్మట యుద్ధ నాక దేశ గాని మిద నొక గంట నేపు ఫిరంగులను కాల్చెను. రైలు స్టేషను తగుల బెట్టు బడినది 10 రైలు తొట్టి ధ్వంసమైనది. తీరమునకున్న ఫిరంగుల గూడ నిరుపయోగముగ చేయబడినవి శత్రుజలాంత గ్రామి రెండుసార్లు ప్రాసరును టార్పెడోతో కాల్చెటకు ప్రియమైచినది. ప్రాసరు తప్పింపుకొని జలాంత గ్రామి నై ఫిరంగులను కాల్చినది. జలాంత గ్రామి ముగిసే తోడే తెలియదు. అటు నుండి పిమ్మట ముగిసెను సహాని కాకు వెళ్ళినది. ఇది ఇబ్బతి వారి కూసరు.

అమెరికాలో జర్మనులకు ప్రతి

లండను, నవంబరు 15: - న్యూయార్కు - జర్మనులు అమెరికాలో నడచినా చేయుచున్న కుట్రలవలనను దురాగతములవలనను అమెరికా ప్రజల కాగ్రహము హెచ్చుచున్నది. అమెరికా దొరతనము వారికి లిఖితములు దొరకినవి న్యూయార్కులోనున్న ఆస్తియూ ప్రధాన రాయబారియు జర్మను రాజుబారికాంటు బెసెను స్ట్రాపు గారును ఆలోచించి యుచ్చుచున్న యుత్తరపుల ప్రకారము అమెరికాలోనున్న ఆస్తియూ జర్మనీ రాయబారు లండను నీరు రాగతములను జరిగించుచున్నారని వెనుక సాను ప్రాన్సి స్కోలో ఆస్తియూ రాయబారిగా నుండి డాక్టరు గారు గోరకు గాన తెలిసిరి. అమెరికాలో జర్మను ఆస్తియూ రాయబారును ప్రత్యేకముగ నొక నేన నేర్పరచినది ముగిసి జర్మనీకి పంపుటకు ఆంగ్ల నా కా ద శ కు భ్యం త ర ము గ నుండుట చే నా రాయ బారులు వారి నిట్టి దురాగత కార్యములయందు నియోగించుచున్నారనియును రూఫి వర్తమానము అమెరికా దొరతనము వారికి తెలిసినది. ఈ రీతిగా దేశమున మహాద్రోహము జరుగుచుండగ దొరతనము వారు దురకమాచుచుంటు కూడెను. ఇట్టి దురాగతములను మూలముగా ఆస్తియూ రాయబారికి వివరములను గూడ నిచ్చిరి. మహా సముద్రమున హత్య లభింపవలెనని జరుగుచున్నది. కాగితముల చెరువే కాని క్రొవ్యని వారణ సాధన మునుపడుట లేదని బ్రిటాన్య న ప్రత్యేక ప్రాసిరి.

స్వయం వారు తీవ్రముగ నెదిరించుట

లండను, నవంబరు 15: - ఆమెస్టరుడం - జనరలు కోయిలెను జనరలు గల్లీ విల్ జి గారి సేనలు నెర్వియా వారితో తీవ్రముగ పోరు సాగుచున్నది. నెర్వియా వారు విచ్చు మొగ్గు కాలేదని జర్మనులు ప్రకటించిరి.

మహా మహిమ పాధ్యాయులు బ్రహ్మ శ్రీ కొక్కొండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు కొద్ది ప్రతులు గలవు. వలయునా రీకింది. విలాసమునకు ప్రాసికొనవలెను.

1 విల్వేశ్వరీయము	20-0-0
2 కొక్కొండ మాహాత్మ్యము	0-10-0
3 సింహాచల యాత్ర	0-10-0
4 శోభావతి వర్ణనము	0-10-0
5 నియోగి దీక్షితచరిత్రము	0-10-0
6 నరకాసురవిజయ వ్యామోగము	0-10-0
పోస్తుభ్యులు ప్రత్యేకము	
కొక్కొండ కుమారనరసింహం,	
కాబుమహేంద్రవరము.	

THE GREAT WAR.

German Incendiarism : American Indignation.

BULGARIAN PORT BOMBARDED BY ITALIAN CRUISER.

Russian Offensive: Germans Driven Back.

BULGARIANS DEFEATED: COMMANDING POSITION CAPTURED.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

Mr. Churchill to Make a Personal Statement.

LONDON, November 15.
Mr. Winston Churchill is expected to make a personal statement in the House of Commons to-day. The "Daily Chronicle" says there is some likelihood of his retirement paving the way for Lord Derby to enter the Cabinet.

The Master of Magdalene.

LONDON, November 15.
Mr. A. C. Benson has been appointed master of Magdalene.

Obituary.

LONDON, November 15.
The death of Lord Seafield is announced.

SERBIA.

Serbiens Recapture a Village.

LONDON, November 14.
SALONIKA. Serbians, one battalion strong, defeated two battalions of the Bulgarians on Friday, and retook Tetovo, otherwise known as Kalkandelen, capturing a gun and a quantity of stores.

Obstinate Serbian Resistance.

A German Admission.

AMSTERDAM, November 15.
A German "communiqué" admits that the Armies of Generals Koevess and Gallowitz had to deal with Serbian attacks, which were only repulsed after obstinate fighting.

ITALY.

Progress of the Italians.

Successful Aeroplane Raids.

LONDON, November 15.
ROME.—The Italians are progressing in the Plezzo basin and on the heights north east of Gorizia. A communiqué says:—We stormed strong entrenchments at Dillafrachie on the Carso Plateau where a squadron of aeroplanes made most successful raids. The enemy aeroplanes were driven off.

The Air Raid on Verona.

The Pope Deeply Affected.

LONDON, November 15.
Great indignation is felt throughout Italy at the Austrian attack on Verona. His Holiness the Pope is deeply affected, and has ordered details to be obtained from the Archbishop of Verona.

RUSSIA.

German Deterioration.

'Facts not Illusions.'

LONDON, November 15.
A great duel between Russky and Hindenburg is of absorbing interest and importance. Reuter telegraphs from Petrograd that the Russians, after long and arduous fighting in the marshes, have now emerged from the lake ditches, and military experts anticipate a speedy development of Russky's aggressive. Meanwhile the Germans have been driven back to within ten miles of Mitau, evacuating depots of munitions. The Russian infantry has again completely outclassed the German, both in stamina and morale. Now that artillery conditions are equalised great confidence is felt in General Russky.

Japan has been rendering opportune aid in the matter of shells.

General Russky, in an interview with the "Bourse Gazette" said:—"The Germans now surrender readily in companies and battalions which is an ominous sign that they are worn out by privations and cold. They show no signs of former confidence. These are facts, not illusions."

BULGARIA.

Bulgarian Port Bombarded by Italian Cruiser.

LONDON, November 15.
PARIS.—A telegram to the "Matin" from Salonika states that the Italian Cruiser "Piemonte" has bombarded Dedeagatch, doing great damage. This is Italy's first participation in the Balkan Campaign.

LATER.—The bombardment of Dedeagatch by the "Piemonte" lasted for an hour. The railway station was set on fire, and 80 wagons were destroyed. The coast Batteries also were silenced. An enemy submarine twice attempted to torpedo the cruiser, which, by clever manoeuvring, avoided the torpedoes, and opened fire on the submarine. It is not known whether the latter was sunk. The "Piemonte" left for Salonika when the bombardment was over.

Important French Successes.

Bulgarians Unable to Withstand Artillery.

LONDON, November 14.
SALONIKA.—The recapture of Tetovo is bound to influence the position in the Kacvanik Pass in favour of the Serbians.

Fighting between the French and Bulgarians on the left bank of the Carnaya, which ended in the capture by the French of the villages of Sirkovo, Krusevica and Cicevo, a Bulgarian blockhouse and heights 350 and 516 lasted all day on Thursday. It has given the French a position along the crests close to the frontier and parallel to the railway between Gradska and Krivolak and brought them within seven miles of Kuprulu. The Bulgarians opened operations by attacking in considerable force, but they were unable to withstand the tornado of the French artillery. Their advance was cut short, and they were finally repulsed with heavy losses, leaving large numbers of dead in front of the French lines.

The French gained another success towards the south in the Valandovo region, where the Bulgarians abandoned several trenches as a result of the French artillery fire. It is estimated that altogether thirty Bulgarian battalions were actually engaged on this front. This gives the measure of the French success. The French losses were slight. The small proportion of French killed to wounded is in remarkable contrast to the experience on the European battlefields being only ten per cent. The wounds are mostly caused by rifle fire.

British Forces Advancing.

The British who continue to receive reinforcements are also advancing and clearing the country of the Bulgarians in their sector.

AUSTRALIA.

The Wheat of Australia.

Arrangements to Sell it in England.

LONDON, November 15.
MELBOURNE.—A scheme is being discussed by which Victoria, New South Wales, South Australia, Western Australia, and the Commonwealth Governments will finance and handle the harvest of the four States. Government suggests that a London Board consisting of the High Commissioner and Agents-General shall supervise the marketing of wheat. In response to an appeal from the Federal Premier the Admiralty has released fourteen steamers and taken steps to provide as many as possible. The Associated Banks of Victoria, New South Wales, and South Australia have agreed to co-operate.

CANADA.

Unabated Recruiting in Canada.

LONDON, November 15.
A telegram from Ottawa says that recruiting continues unabated in Canada. Mr. Casgrain, Postmaster General, has volunteered for military service and over a dozen members of Parliament have offered to raise battalions for overseas service. These offers have been accepted.

UNITED STATES.

GERMAN INTRIGUE IN AMERICA.

Austrian Officials Implicated.

Great Public Indignation.

NEW YORK, November 15.
The feeling excited by the long series of plots and outrages traceable to widespread German propaganda is becoming acute. The authorities possess documentary evidence the statements of Dr. Goricar, formerly Austrian Consul in San Francisco, who is of Slav origin, that the Austrian Consulates in the United States are working under the direction of the Consul General in New York and Count Bernstorff (the German Ambassador,) and are centres for fomenting strikes and other vicious activities.

Registered for Arson and Wrecking.

Confirmation has been obtained from other sources of the existence of an American alien army organised by German and Austrian Consul officials, and composed of Reservists whom the British Navy prevented from going to Germany, and who are duly registered for the work of arson, bombing and shipwrecking.

TELEGRAMS.

Strong Press Criticism.

The "Tribune" strongly animadverts on the inertia of the Government, while there have been burning and explosions throughout the country, and the Austrian Ambassador, the captain of this edition, is decorated as a reward for his infamy. There has been murder after murder on the high seas, but the last has provoked only literary experiments and excursions.

Death of Negro Boxer Washington.

LONDON, November 15.
The noted Negro Boxer Washington has died of wounds.

GERMANY.

A German Communiqué.

"Positions Generally Unchanged."

LONDON, November 15.
AMSTERDAM. A German communiqué says that the positions are generally unchanged, but the Russians are pressing the Austrians north of the Kovel-Sarny railway. The communiqué also admits that the armies of Koevess and Gallowitz had to deal with Serbian attacks which were only repulsed after obstinate fighting.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, November 15.
The following telegram, dated the 15th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

No important change is reported from Serbia. The Serbian Legation at Rome declared that the condition of the Serbian army is still favourable, and concentration westward is proceeding regularly.

The Russians continue to press back the Germans in the Riga District and have advanced west of Ruggasem, 21 miles west of Riga. After 11 days of almost uninterrupted fighting they captured Kemmern and Anting in the same region. The Germans suffered heavy loss. The Russians also repulsed ten fierce attacks on Uxhull, 13 miles south east of Riga. The Russians made slight progress in the Dvinsk region.

The French report particularly violent artillery duels in Belgium and other parts.

The Italians offensive in Upper Cordevola continues without interruption. On the Raza zone in middle Italy there was fierce fighting and also on the Carso Plateau.

The Queen, acting for His Majesty, conferred decorations on Rana Jaija Singh, 39th Garwal Rifles Military Cross; Sudar Major Arora Khan, 37th Wode's Rifles Order of British India and Military Cross; and on Subdar Niamatulla Khan, 1st Prince of Wales Own Sappers and Miners the Indian Distinguished Service Medal.

Delhi News.

DELHI, November 15.
H. E. the Viceroy left Delhi on the night of Friday last on a shooting trip to Bharatpur, from where he returned yesterday morning.

The Hon'ble Sir Lancelot and Lady Sanderson and Sir Valentine Chirol arrived at Viceroy's Lodge yesterday evening as guests of H. E. the Viceroy.

CALCUTTA.

Town Planning Lectures of Pro. Geddes. A Very Interesting Discourse.

CALCUTTA, November 15.
A private view of the Exhibition of town planning was held to-day in the Calcutta Town Hall when Professor Geddes, expert town planner and Mr. A. Shawsbree, Chief Engineer to the Improvement Trust explained the various stages of evolution of town planning and city improvement. There were numerous sketches of roads and buildings, photographs of houses and boulevards and avenues and promenades in the famous cities of Europe and America. Mr. Shawsbree explained the work undertaken by the Calcutta Improvement Trust, how the City was going to be remodelled, how the congestion was proposed to be removed by opening out parks and widening up roads. In the course of explanation he said that taking the census of last ten years he found that congestion and overcrowding were due more to lack of organisation than anything else. He also showed plans of proposals which were sent up to the Government for sanction.

Professor Geddes next explained town planning, its art and development in Europe. Beginning from London the mother of cities and metropolis of the world, he showed the various stages of development of its city and suburb from Middle Ages up to the present time. He next dwelt with Paris, Berlin, Washington, Liverpool, Birmingham, Hamburg and other cities. In the course of explanation Professor Geddes said that one of the principal ideas of General Baden Powell in starting Boy Scouts Movement was to give the children as much fresh air and exercise as possible.

Referring to planning of docks, deep water dock, canals, & etc., he said that no one had exhibited such colossal ignorance as Lord Devonport, Chairman of the London City Improvement Trust as to the necessity of docks and their planning.

His explanations were properly illustrated and lasted several hours.

The Exhibition will be formally opened by Lord Carmichael on the 18th instant.

TELEGRAMS.

A European Arrested for Cheating.

CALCUTTA, November 15.
Arthur Oiphant an Englishman who was arrested the other day at Colombo in connection with alleged charge of cheating the Assistant Superintendent of Howrah Station in respect of Rs. 250 was brought to Calcutta yesterday. He was placed before the District Magistrate, Howrah and was ordered to be released on giving two sureties of Rs. 500 each and personal recognisance of Rs. 3,000.

The Krishnagar Dacoity Case.

CALCUTTA, November 15.
It is not yet known whether the Krishnagar dacoity case will be tried under the Defence of India Act or under Criminal Procedure code.

A Highway Robbery.

CALCUTTA, November 16.
A daring highway robbery was committed yesterday in Serampore when two rich merchants carrying with them about Rs. 15,000 were waylaid and robbed when returning home from Calcutta. Serampore is a few miles from Howrah on the E. I. Ry. The noise brought some villagers on the scene when robbers left the victims and decamped with Rs. 5,000. The men were severely assaulted when resisting the robbers. The police are making vigorous enquiry, but no clue has yet been found.

Clemency to Lahore Conspirators.

Calcutta Anglo Indian Papers' Wrath.

CALCUTTA, November 16.
Anglo-Indian papers have devoted lengthy articles this morning in strongly criticising the Viceroy's action in commuting the death sentence passed on the accused in the Lahore conspiracy case. The "Statesman" says:—The ground on which Lord Hardinge's intervention in the Punjab conspiracy must be condemned as mischievous is that he seems to have ignored the views of the local tribunal and of the Punjab Government. If it can be shown that the members of the special tribunal and the Lieutenant-Governor were consulted and their advice followed Lord Hardinge must be exempted from criticism, but if, as all circumstances appear to indicate, he has stultified the deliberate judgment of the special tribunal and set his own opinion above that of the responsible ruler of the Punjab he cannot be acquitted of an arbitrary and very perilous interference with the action of those called upon to cope with the gravest crisis in Indian history since the Great Mutiny.

The "Englishman."

The "Englishman" says "This unnecessary display of clemency, with, of course, the applause of that section of the Indian press which sought to minimise the offences of which the conspirators were found guilty, but it can only confirm the impression that the hand of the Government has lost its strength and that it is only necessary to whine long enough and loud enough to get any concession."

BOMBAY.

To Commemorate the Memory of Sir P. M. Mehta.

A Preliminary Meeting.

BOMBAY, November 15.
At a preliminary meeting of the leading citizens held this evening with the Hon. Sir Jamsetji Jeejeebhoy (Sheriff) in the chair to consider what steps should be taken to perpetuate the memory of the late Sir P. M. Mehta it was resolved to call a public meeting as soon as possible. An influential and representative committee was appointed for the purpose.

Mehta's Memory.

BOMBAY, November 15.
In view of Sir Pherozesha Mehta's long ambition to establish a first class daily newspaper in Bombay and in view of his successfully founding the "Bombay Chronicle" the conductors of the "Chronicle" have perpetuated Mehta's memory by adding in the title page "Founded by Sir Pherozesha Mehta in 1913" from to-day.

Progress of Education.
In the Bombay Presidency.

BOMBAY, November 15.
The report of the Director of Public Instruction on the progress of education in the Bombay Presidency for 1914-15 and Government resolution thereon just issued show there were only 13,494 institutions with 7,89,709 pupils this year against the previous year's total of 17,914 institutions with 10,29,017 pupils. But taking for the Presidency excluding the Native States there was an actual increase of 1,479 pupils while there was a decrease of 252 institutions. The Director has submitted to the Government schemes for the Women's College in Bombay, Sanskrit College at Poona, and Arts College for Karnatik. But owing to the war consideration has been postponed. In spite of the war considerable advance was made in improving and extending primary schools. An interesting development in connection with girls education was the holding of a course of instruction in physical training for the benefit of teachers in the Bombay Girls Schools. Considerable sums were spent on special objects connected with girls primary education. Opinion seems to be divided as to the medium of instruction in educating Mahomedans and nothing definite has been done. In spite of it the number of schools for the education of Mahomedans has somewhat increased.

A Bank Ordered to be Wound Up.

BOMBAY, November 16.
At the Bombay High Court Justice Macleod has passed orders in respect of a petition presented by the National

TELEGRAMS.

and Finance Banking Corporation to wind up the Pioneer Bank Ltd. and appointed Mr. Shapurjee B. Billimoria official liquidator.

Details About the "Firenze".

BOMBAY, November 31.
With reference to the sinking of the "Firenze" on November 7th enquiry at the Italian Consulate shows the steamer was running between Bombay and Genava usually. It was to arrive in Bombay shortly and leave on the 14th December. It belonged to the Marittima Italiano and at the time of torpedoing it was flying between Alexandria and Plores (Greece).

Recruiting Among Maharatta and Deccani Mussalmans.

BOMBAY, November 15.
Particulars have already been telegraphed of the employment of artistic posters for recruiting purposes among the Maharatta and Deccani Mussalmans. Some interesting statistics of the recruiting are now available. Since the war began some 5,000 recruits have come in for the Maharatta regiment, which is about four and half times the normal rate, and the monthly average is now 300. Bombay city contributes about 40 a month. The recruiting grounds are (Konkanis) Ratnagiri, Kolaba and Savantvadi and (for Deccanis) Satara and Kolhapur. The war has abundantly proved that there are no better fighting men in India than the Maharattas, and Bombay will always be proud of the admirable conduct of the men in the field recruited from this Presidency.

The Dewan of Bhavnagar.

BOMBAY, November 15.
The Maharaja of Bhavnagar has allowed Sir Prabhashankar Pattani to retire from the State's service and, in view of his long and highly meritorious services as Dewan, has sanctioned a special pension of Rs. 1,200 per month. Sir Prabhashankar's movements are not quite certain, but according to the present programme, he will visit Bombay in December and may attend the Congress as a spectator, and he intends to visit Benares next February when H. E. the Viceroy lays the foundation stone of the Hindu University.

The Moslem League.

Work Progressing Satisfactorily.

BOMBAY, November 15.
It is understood that the work for the holding of the session of the Moslem League is progressing satisfactorily. Even though it was voted to hold the session at Bombay, the organisers were not very hopeful of the attitude of Bombay Moslems. However, they had a good reception and they hope that the session will be very successful. Interviewing an important official of the League now in Bombay, the News Bureau representative was told that the officials of the League are busy making arrangements and are slowly succeeding in bringing round some of those opposed to the programme. The organisers hope to enlist more sympathy soon. Mr. Wazir Hassan has called for an informal conference on Friday at the Taj Mahal Hotel, and it is understood that a line of action will be settled. The Hon'ble Mr. Jinnah has enlisted the sympathy of a band of young men in the cause, who are turning out good work. It is understood that the Punjab opposition to the session was an accident of voting. Out of 25 members only 5 voted, three against and two for. So the Punjab will be fairly represented in the session. There will be a very good attendance from Upper India.

Separation of Judicial and Executive Functions in a State.

BOMBAY, November 16.
The latest Administration Report of the State of Savanur bears the evidence of remarkable success of the experiment of the separation of the executive and judicial functions. The Report states that the result of the new arrangement is a great convenience to the people as suits can be disposed of more promptly than before. Not only people appreciate this notable departure but the officials also.

Editor Offers Apology.

Case Withdrawn.

BOMBAY, November 16.
Mr. Frank Oliveira, third Presidency Magistrate, today disposed of a case in which Antenor Vianelli, partner of Veysitti & Co., Restauranters charged Mr. C. S. Menon, Mr. Longino D' Mell and Mr. A. H. Brewin editor, printer and publisher respectively of the week paper "Briton" with defamation. The complainant alleged that the accused in the issue of "Briton" of 29th October had published a letter signed "Visited" having some defamatory reference to his restaurant. When the case came up to-day for hearing the accused tendered an apology regretting the incident and undertook to publish an apology in the next issue of the "Briton." The complainant on this undertaking withdrew the case.

BEHAR.

Distress in Orissa.

DELHI, November 15.
Emigration of the poorer classes in Angul and Sambalpur increased during the closing months of last year, and the Orissa land revenue report for 1914-15, which is now published, states, however, that the pressure was somewhat relieved by the remunerative nature of the employment found in Calcutta by the emigrants. It adds that there is no reason to apprehend any general distress in the current year, as there are reserves of food stocks in this part of Orissa. The granting of taccavi loans and the starting of relief works in Angul have also tended appreciably to relieve the situation.

TELEGRAMS.

Dinners to Sir Charles Bayley.

MADRAS, November 15.
The Senior Civil Service Dinner given to Sir Charles Bayley on Saturday night was attended by Messrs. Levinge, Vincent, Macpherson, Hammond, Conland, Dundas, Counts, Walsh, Lyall, Adams, Gait and others. There were twelve Collectors from various districts besides Magistrates, judges and other officials. In fact almost all the senior members of the Civil Service of this Province were present.
There was another dinner on the 14th given by the Bankipore Club.

PUNJAB.

Commutation of Sentences.

Received with Satisfaction.

LAHORE, November 15.
A Press Communique announcing the decision of the Governor-General in Council to commute the sentences of death passed on sixteen of the men in the Lahore conspiracy case to transportation for life has been received here with general satisfaction. Commenting on it the "Lifeline" says "Commutation may be cordially welcomed, as presaging the reform urged by humanitarians."

The Lahore Conspiracy Case.

Approvers' Evidence.

LAHORE, November 15.
In the Lahore Conspiracy Case witness Achhar Singh, ex-sowar, concluded his statement to-day wherein he deposed to the proposal of the conspirators to kill two loyal Indian military officers and the spy Kirpal Singh and described the past career and further revolutionary plans of the accused Hari Singh as the latter had himself told the witness. In this respect Achhar Singh corroborated the evidence of the previous witnesses adding that Hari Singh took to himself the credit for the recent riot of the infantry regiment at Singapore. He himself was discharged from his regiment for bad riding. Cross-examined by Sheikh Miran Bakhsa witness stated that he first made his statement to the Police at Jatogh. The statement was a voluntary one. He was free and not under police surveillance. In reply to Mr. Mukand Lal Puri he said Thakar Singh talked sedition to Ujagar Singh and not to witness. The latter was sitting close by but he did not tell any one of this nor did he object to conversation. Three of the accused (Hari Singh, Maharaja Singh and Surjan Singh) it will be remembered were arrested and placed in dock after the hearing of the case commenced. The court at their request therefore ordered the whole of the evidence tendered previous to the men being put in dock to be read out to the three accused. This was done.

An Editor Files Complaint Against Another Editor.

LAHORE, November 13.
Lala Dina Nath, Editor, "Deen" has filed a complaint under Section 500 f. P. C. against Pandit Ramohaj Dutt Chaudhuri in the Court of the District Magistrate, Lahore.

A Money Lender Done to Death.

LAHORE, November 15.
An old man living in Miani district Shabpore was found done to death in his Charpoy two or three days after Diwali. It appears that the deceased had certain sum of money which he used to lend on mortgage of ornaments. He used to bury the balance in hand and ornaments under the ground floor of his house under his charpoy on which he used to sleep. The criminal or criminals after strangling the old man to death made good their escape with money and ornaments. The murderers are still at large. Police investigation is proceeding.

CENTRAL PROVINCES

The C. P. Conference.

Proceedings Begun.

NAGPUR, November 16.
The fourth Central Provinces Conference commenced its sessions this afternoon. The Hon'ble Rai Bahadur Bishnu Dutt Shakul was formally proposed President by Dr. H. S. Gour.

Sir G. Chitnavis's Welcome Address.

The Hon'ble Sir Gangadhar Chitnavis as Chairman of the Reception Committee, after welcoming the delegates referred to the sad accident to His Majesty the King-Emperor, hoping speedy recovery and to the irreparable losses sustained by the deaths of Mr. Gokhale, Sir Henry Cotton and Sir Pherozesha Mehta.

Referring to the prevailing war Sir Gangadhar emphasised that the preservation of the British Empire was the one paramount topic that ought to occupy their exclusive attention. So profound was the popular desire for participating in the war that individual citizens in the provinces had volunteered the services of even their only sons to go to the front. Their greatest disappointment was that Indian manhood was not employed to the extent wanted.

India in the words of Lord Hardinge expected that she might be regarded as a true friend and not merely as a trusty dependent. Avoidance of controversial topics did not constitute abandonment of our political ideals. Everywhere in official utterances there was evidence of a changed outlook, Mr. Montague's reference to the changed angle of vision, and Mr. Chamberlain's advice to the Indian Civil Service recruits and lastly the memorable advice the Viceroy gave to the men of the Indian services at the United Services Club Dinner. He wound up by expressing the confidence in Mr. Asquith's prophecy that the Allies are going to carry out the righteous cause to a triumphant issue.

The President after referring to the suspension of the provincial political activities congratulated the delegates on their renewed zeal. After referring to the losses sustained by the death of prominent public men he dealt at length on how India was getting ripe for a fuller measure of self-Government. He also dealt with almost all the

TELEGRAMS.

important provincial questions now engaging the public attention, particularly the University and Revenue Bills, Village Panchayats and creating a Chief Court.

The Conference after going into the Subjects Committee adjourned till to-morrow.

UNITED PROVINCES.

Bimal Chandra Mukherjee M. A's Case.
Defence Witnesses Examined.

BENARES, November 15.

The case under Section 189 I. P. C. against Bimalchandra Mukherjee came up for hearing before Mr. A. Hamilton, Joint Magistrate, to-day. Sardar Santokh Singh, Dy-Superintendent of Police, C. I. D. conducted the prosecution while the accused was defended by Babu Hemchandra Chatterjee.

After a brief cross-examination of Gourishankar Lal, Babu Nobinchand R. A. Chatterjee, Superintendent, Law College Hostel, Allahabad, was examined on behalf of defence. He said that he had seen two police constables in plain clothes loitering at the gate of the hostel while the accused was in. He further said that Surendra Nath Mukherjee, Sub-inspector of Police, had told witness that he had an order to watch the movements of the accused. He reported the matter to the Principal of the Law College and on his advice he refused a seat in the hostel to the accused.

Babu Harkanta Mukherjee of Dacca was the next witness examined. He said that he had seen Inspector Mukherjee twice at the house of the accused. He also spoke of the accused being a truthful man and bearing good character.

Babu Kaliprasanna Chakravarty, Assistant Headmaster of the Central Hindu Collegiate School could not appear as a witness owing to illness. The case was adjourned to the 22nd instant for the examination of Mr. K. P. Chakravarty and for arguments.

Claims Against Enemy Countries.

ALLAHABAD, November 16.

It is understood that the Government of India propose shortly to follow the example of the Home Government inviting and recording claims by private persons against enemy countries and subjects.

Cadets at Quetta.

ALLAHABAD, November 16.

The cadets who recently came out to this country some months ago and have since been undergoing training at the Quetta Cadet College are shortly to be gazetted as Second Lieutenants of the Indian Army.

MYSORE.

Governor of Bombay at Shimoga.

BANGALORE, November 16.

Their Excellencies Lord and Lady Willingdon with Private Secretary and suite arrived at Shimoga on the 13th instant. At the Station they were received by Mr. K. Mathan, Deputy Commissioner of Shimoga and other State officials. From the Station the party motored to Gersoppa Falls. They are returning to-day.

SIND.

The Sind Bank case.

Appeal Dismissed.

KARACHI, November 15.

The Sind Bank case in which the Karachi Manager Pitambordas was convicted and in which revision of appeal was filed in the High Court against the decision of the appellate court, was heard to-day by their Honours Messrs. Crouch and Hayward. Their Honours after hearing the counsel dismissed the appeal and upheld the decision of the lower Appellate Court.

Death From a Ruptured Spleen.

A Charge of Simple Hurt.

KARACHI, November 15.

To-day W. J. Kenny, a shedman at the Railway Locomotive Workshops, Karachi, was charged with culpable homicide not amounting to murder, in having assaulted a Railway employee named Fajdin, causing the rupture of the spleen and death. The charge was altered to one of simple hurt, as the medical evidence showed that the deceased had an abnormally large spleen which the slightest force might rupture, and the accused in committing the assault had no murderous intent. The incident which gave rise to the assault was that Kenny told Fajdin to call the lampman and Fajdin refused, saying that he was a pointsman and it was not his duty to call the lampman. Kenny was annoyed at what he regarded as an impertinence, and he struck Fajdin. The accused pleaded guilty to the charge of simple hurt, and was fined by the Judicial Commissioner Rs. 50, which he paid.

SOUTH INDIA.

The Anantapur District Conference.

To Be Held on 20th & 21st of this Month.

ANANTAPUR, November 16.

The Anantapur district conference will be held on the 20th and 21st November at Kadiri Mr. Nemali Parthabhiramawar, retired Dewan of Cochin will preside. Along with it the Social and the Theosophical conferences also will take place. Mr. Giriraj of Madanapalli and Mr. Narasimhaiah of Chittoor will preside over the respective functions.

An Indian Declared Best First.

In Oxford Modern History Examination.

CALICUT, November 16.

Mr. Kuruvilla Zachariah, son of the Municipal Secretary, Calicut, has been admitted into the Indian Edu-

TELEGRAMS.

cational Service and appointed Professor, Political Science and Political Philosophy, Presidency College, Calcutta. Mr. Zachariah had a brilliant career in the Madras University and secured the Government of India scholarship of 1912 and joined the Hertou College, Oxford. In the recent Honour's Examination in Modern History Mr. Zachariah was not only placed in the first class but was declared by the examiners to be the best first of the year.

The Coonoor Abduction Case.

A Complaint By Mrs. Newman.

COONOOR, November 15.

This afternoon Mr. Ramaswamy Iyengar, on behalf of Mrs. Newman, filed a complaint against Sub-Inspector Subrachar as follows before the Divisional Magistrate:—The complainant was arrested by the Police on the 24th September. While in the Sub-jail about the 25th September the accused visited her, spoke to her about the case against her, and, after giving her various inducements and advice asked her to hand over any papers she may have. He promised that, if she did so, he would see that she was not charged. On this the complainant gave the accused a chit to her daughter directing her to deliver to the accused an envelope with a letter inside addressed by Marie Reille to gardener Rangaswamy. Her daughter had also a pronote by the said person. The complainant learns that the accused took the said papers from her daughter and, though under the law he was bound to send them all to the Magistrate, he sent only the pronote to the Court and kept back the envelope with the letter. After considerable difficulty, through the kindness of Messrs. Gray and Loveluck, the letter alone was brought to the Court by Mr. Loveluck on the 5th October. The envelope was called for the same day, and Mr. Loveluck promised to ask the accused and produce it afterwards. Up to date Mr. Loveluck has been unable to produce the same. The envelope and the letter are very important evidence in the case against the complainant. The envelope has therefore been destroyed or secreted with a view to suppress the same from the Court and prevent the same from being used as evidence, so that the conviction of the complainant may be made more easy. Further, the letter itself has been tampered with and certain important sentences scored out and ink split. There was no such scoring or ink when the complainant gave the envelope and letter to her daughter who handed the same in the condition in which she had received them. There has also been an enquiry about this matter by the Divisional Magistrate, before whom the accused made varying statements regarding the envelope. It is clear that the accused has committed offences under Sections 166, 204 and 420. As the Divisional Magistrate is a witness, it is prayed that the complaint may be enquired into by any other competent Magistrate.

His Honour, after taking down the sworn statement from the complainant, Mrs. Newman, said that he would send the papers to the District Magistrate for transfer to the file of a competent Magistrate.

Brief Telegrams.

H. E. the Governor of Bengal will hold a Durbar in Calcutta on the 1th December for the investiture of certain gentlemen with their titles and decorations.

Dr. Nanabhoj N. Katrak and Mr. Daji Abbajee Khare will stand as candidates for the seat in the Municipal Council fallen vacant by the death of Sir Pheroze Shah Mehta.

A Chamba message says:—Prince Hari Singh of Jammu and Kashmir left Chamba on the 12th instant, with his bride under a salute of guns. The Maharaja of Kashmir is too unwell to travel.

Sub-Inspector Upendra Nath Chatterjee, C. I. D., who was wounded during the anarchical outrage at Masjid Bari Street, has been discharged from the hospital. He received two bullet wounds, one in the left arm and the other in the right leg.

Famine condition is still prevailing in Bankura. Owing to the timely generous help of the Government and energetic action of the Magistrate no actual death from famine is reported. The Ramakrishna Mission has opened five relief centres serving about 380 villages.

A Nagpur message, dated 16th November says that the Hon'ble. Rai Bahadur Bishun Dutt Shukla, President-elect of Central Provinces and the Berar Provincial Conference, who arrived here on Sunday, was given a cordial reception at the Railway Station by the members of the Reception Committee. The Hon'ble Sir G. M. Chitambar, Chairman of the Reception Committee, garlanded him. All prominent members were present.

The important question of securing uncontaminated milk in India, where it has often to be carried long distances before it reaches the consumer, is dealt with in a paper by Mr. R. G. Allan, of the Pusa Institute, which is now published. Mr. Allan is able to show the enormous improvement which can be effected by very simple measures of cleanliness and sterilization open to even the uneducated Indian milkman.

LATEST TELEGRAMS.

Allies' Armies at Salonika.

Further Landings.

LONDON, November 15.

News from the front is meagre. The French continue to hold the crest dominating Kosturino in the region of Strumnitza which they captured on November 11th. The Bulgarians reinforced have retaken Tetovo. A number of British troops have been landed to day.

TELEGRAMS.

They belong to the units already here. The men presented fine appearance. Further allies troops and stores of all kinds continue to arrive. They are taxing the resources of the port and the railway to the utmost.

LONDON, November 15.

PARIS.—The feature of this afternoon's communique is advance of the French Troops northward of Raravo. The Bulgarians violently attacked on the front on the left bank of the Cerna but were repulsed with heavy losses. The German attack in Champagne was repulsed. The Communique confirms that the enemy's losses in the labyrinth were very high.

November 16th. Petrograd. The communique announces that the Russians in the past months have captured 49,874 Austrian and German prisoners, twentyone guns and hundred and eighteen machineguns. The Russians continue their pressure on the Riga front and the enemy have been driven back four miles north of the Lake Kanger and the Russians gallantly surmounting obstacles, have stormed part of the cemetery and town of Iluxt. Elsewhere quiet generally prevails except for the activity of German heavy artillery which enabled the enemy to progress near Iohartorysk.

PARIS.—Yesterday evening's communique says that the artillery activity continues in Artois District at Soissons and in Argonne and Wovra. The Infantry was not engaged.

Referring to the operations of the Eastern army the communique says that there was intermittent cannonade on the 13th in the District of Rabrovo and in the direction of Krivolak. Violent action developed on the left bank of the Cerna where the Bulgarians continue unsuccessful attacks. The French have established closer connection with the Serbians operating in the Priep Region.

In the Dardanelles nothing important has occurred between November 1st and 11th. Both sides are strengthening their defences, and engaged in mining. The British Monitors continued the bombardment of Military works on Gallipoli.

The Rome communique says that fierce enemy attacks in Ledro valley were repulsed.

The Sardinians captured another trench on the Carso after hard fighting all Sunday.

రెజిస్టరు చేసిన బౌరెల్ మార్కు.

నుపేరియరు లిపరు గడియారము

దీనికి 7 సంవత్సరముల పాత్రవాది పత్రం యివ్వబడును.

ఈగడియారము చాలా కాలము నడిచేటందుకు సిమ్లా మాకంపె నికి గాను గెజిటర్ మైన సామాను లతో చేయబడినది. దీనిలో మా కంపెని పేరున్న పీచాయిమాడ్కు వేసియుండును. ఈ నడియారు లీనరు గడియారము మావద్ద తప్ప యితర కంపెనిలలో దొరకదు. యిది సరియైన కాలము చూపు నదియు నిండా నుండరముగను లాభిల్లు అద్దపు మార్కులదియు.

ప్రొకంపెని చేరు ఎచ్చటను ప్రబలము కావుట కొరకే ఈ గడియారములో మాకంపెని పేరు వేసి లిక్కు వధరకు అమ్ముచున్నాము. మనుపటి కల రు. 8—0—0.

ఇప్పుటి కల నాలుగురూపాయే, 8—0—0.

విక్రీయియా వాచ్ కంపెని, సాకారుపేట, మదరాసు.

కృష్ణా మోటారు సర్వీస్ కంపెని

కృష్ణాజిల్లాలోని యేలూరు లోలాకా యందుగల చింతల పూడికిని యేలూరునకు 30 మైళ్ళ పొడవైన లోకములందు కోడ్డుగలను. ఆకోడ్డుమీద యేలూరునకును చింతలపూడికిని రావడికిలను ఎడమండ్లమీదను నుమారు 20 మైళ్ళు పట్టును. ఆప్రయాణమిప్పుడు రెండుమూడుగంటలలో నుకొనుగ వేయ నచ్చును. ప్రయాణ సౌకర్యములు గూడ వేయవలె కృష్ణా మోటారు కంపెని స్థాపించబడినది. ఆ కంపెనివారు ప్రస్తుతము రెండు పెద్ద మోటారు బుడ్లను చింతలపూడి కోడ్డుమీద వాడుకయుండుట కేర్పాట్లు చేయుచున్నాడు.

ఒక మోటారు బండియును తిరిగివే 28 మంది ప్రయాణము చేయగలదు. ఈ మోటారును మోటారుబండ్లు నడుచుట సౌకర్యముగలదు. బండ్లు ఏ రేదినండి నడుచునదియును టిక్కెట్లధర లునును కంపెనివారి నిమంధనమును బండ్లు నడుచుట సౌకర్యములను వారమునాడెంతయును చూచు విలూరు నందు చింతలపూడి నందును కోడ్డును ప్రక్కలనుండు వై మనలలోను ప్రకటనములనున వెల్లడిచేయుచును.

ప్రాప్తము;

కృష్ణా మోటారు సర్వీసు కంపెని.

అల్లాటప్పాకబుద్ధు

(ఒకయాంధ్రునిచే)

దీపావళి అదానిదీపా బుద్ధు సకలములలో గాత్రము.
అమించావె. ఇకమీద మెట్టమెట్ట నీ నిస్తుంటుంది. కోపపడ
కండి. ఇక శీల ప్రాదేశీని మాతాంధ్రుడి. ఏమందోయ్! శ్రీ
మంతులగు ఆత్మమాయగల అల్లాంధ్రు ఎదురుమాన్యులందఱుగా,
అయ్యోగ్యమోచామూ, అప్పుడేవచ్చిందే, అల్లాంధ్రులగదా ఎల్లా
పడగలమా, అని నిరుపేదలగు అదేమిల్లల తల్లిదండ్రులు, అదే
లిపోవుయందగా, ఎల్లాగో, ఓటగా, నరకచతుర్దశి వాటిగా
తిగివచ్చిందయ్యో. అబ్బా, ఆసూయోమీనికి అంతులేదు. మగ
వారందఱు కృష్ణమూర్తులవలెనే నవపద్మాన. అక్కయ్యలందఱు
సత్యభామలవలెనే మెలసివారు. మంగలనుబ్బుకీ మేళమే రణ
భేరిని గొట్టెట్లున్నది. వాన యానురుకు దమ్ముకొని, వచ్చుకు
గాతుందా, బుకబుక కాలిపోయిన నీమటపా కాయలే మఱు
విగోధియినవేసే (బుచ్చిస్తా)లవలె గవపడ్డవి. తలంట్లు ముగిసి
నవి. అపేక్షతో అల్లాంధ్రుల నుంచుంది సరిగనెల్లా మఱు
లిచ్చారు. ఇంకా నరకులు ఇచ్చివారు. బంగరుమొలతాల్లు
యిచ్చారు. ఎన్నియినే నేమివున్నది. అల్లాంధ్రుల సచ్చితమ
వారితోడ బుట్టిన చెల్లెండ్రులకగలేదు. అందుకోసం వెండ్లా
లకుదేచ్చిన వస్తువావావామూ భర్తలువెట్టెట్లుంది తీయనే
లేదు. వారు తిస్తానున్నప్పటికి, అక్కచెల్లెండు సూటిపోటీ
మాటలతో తీయనియలేదు. కొంతమందికి కోపం, కొందరికి
సంతోషం కొందరికి శేషం, కొందరికి మచ్చట, కొందరికి
యేడుపు, కొంతమందికి తమాషా ఇన్నివేషాలతో దీపావళి
వచ్చింది.

నిమిషములలో తెల్లవారింది. కాఫీ తాగేశామి ఫలహ
రాణుగూడా బలవంతమైనది తిన్నాం. మామగార్ల బహు
మాసాలకు సంతోషించి అప్పుడే రైలుకు పోవామని అను
కుంటే, అది సరసం గాదని తోచింది. బుగురూ వారి నే
చీవాట్లు వెదతారని అనుకున్నాము. తమాషగా బహుకు
బోయి, వాణాసంను ఓసంతరిదేచ్చాం. వాండ్లకుడుపుచల్లంగా
అజపానే కనక తేజస్వయితే యీ దీపావళి పండగ వర్ధమాన
బాధ్యుడి. సమస్తమైన వాణాసంకు వాండ్లదగ్గరండివచ్చింది.
మన శేషపు అన్నయ్యలచేత ఏమవుతుండలేకపోలే. కొందరు
స్నేహితులతో చీట్లాడుతూమామన్నాము. దమ్ముడి దమ్ముడి.
ఎక్కడలేదు. అందులో అల్లరిచిల్లరి రకాన్ని చేరనియ్యలేదు.
అందరూ అభీషియల్లు, రెస్పెక్టుల్ జుటిల్ మెక్. ఇంతలో
తెలుగుదినపత్రిక వచ్చింది. మూలో నోక ఆత్రగాడు దాన్ని
చింపి చదవ మొదలుపెట్టాడు. అందులో బందరు జాతీయ
కలాకాల గొడవవరకు వచ్చి ఆత్రుకు వదలు మం డె ను.
"వాన్నెన్ను అరవకుండావుండు." అని నా ప్రాణమిత్రుడును,
సంఘసంస్కర్తయూ నగు నోకయోగ్యుడు పత్రిక చదువు
వానిని మందలించెను. తరువాత నొకొక రిఫార్మరు "రామ
రామ్, పట్టుచెప్ప. రామాయణంలో సిద్ధకలకట్లాట. పాడు
పేదకు అనతిలవేస్తూ. మువారిగొడవ తెలియజే మన్నది.
ఎప్పుడూ లోకులను తువరంచేతామనే. దసరాదానం. దీపా
వళిదానం. చేరనైలేచేయాలి. తేకపోలే ప్రాకువాతె" అని
కనక పేదకు లాగితేకాదు. నోరుగా అటపాగింది. ఇంతలో
ఫిడియ- మద్దెల చప్పుడు వినవచ్చింది- ఏమిటా అని అలకీస్తే
బడిట్లకాయలు నేమనలే ఫండు కొసం వచ్చారని తెలిసింది.
వారిలో నొకడు మాదగరికి వచ్చాడు. ఇక్కడికివస్తే యేమి
వున్నది- మా యిండ్లదగ్గరికికండి, పొండి అని చెప్పివారు.
మేమి నూర్చున్న యింటిభానుడు నిద్రపోవుచున్నట్లు పడి
యిందెను- పాపము ఆ యింటిపిల్లలు ఆకాభంగమైనను,
మేము యిద్దరున్నాను, మాకు తల కొక నోటిను చొప్పున
పంచివెట్టి పోయివారు. కొంతసేపటికి అటగ్లో అయింది.
మూలో, బి-ఎ లున్నా- ఎఫ్-ఎ లున్నా. అందరు దేశభి
వృద్ధికి ప్రయత్నిస్తున్నాం. మాతెంపు మాకు తెలియదేమోనని
యిట్లానిప్పి చెప్పకోవలసివస్తున్నది- లోకంయూణివా; ఫలా
హారాలు యెన్నితిన్నా పదిగంటలకు భోజనం లేకపోలేమాకు
యెట్లాగో వుంటుంది. అందుకోసం భోజనాలకు బయలుదేరి
పోయినాము.

ఇక కాస్త యాంధ్రం సంగతి చెప్పవస్తూ, మాకు? సత్యా
కృష్ణులు, సరకామరునితో జేసిన యాంధ్రం మాకు తెలియదు.
నేడు జరుగుచున్న విరోధా సంగ్రామము మేము చూడలేదు.
మిత్రదని తలచుకుంటూగో గాని నేను నేవనలే యాంధ్రము
సంగతి చెప్పుచున్నాను. కృష్ణమూర్తిపర్యాయ మగవారిని
అవేళించింది అన్నావారేదా? ఆ ఆశీషముతో మా సర్వగామ

స్థుల మగు భోజనకాల తేగినాము. మా పరాక్రమమున వర్ణవా
తీతము ఏమిచెప్పవలె. వెన్నుకొద్దబాణాలతో, చిటపటాలతో,
చక్రబాణాలతో, జాటుబుట్టు బాణాలతో, మంచినీళ్ల లోటా
లోటాలతో, మలకాయ బాణాలతో, మెరపకాయ నీరు
టపాకులతో, అత్తమామల పోతానామలతో, పేర్వే పేర్వే
మను సింహనాదములతో, వికార కదలికతో సమర ధరిత్రిని,
అన్నాభివాస మహారాజును, సామాన్యవృత్తముగా మామము
జేసి, భార్యారూప విజయలక్ష్మీనిఁ జేబట్టి తలంబులవైచి
లింపినప్పటిసంగతి తలిస్తే ఇప్పుడు మా వస్తున్నది. ఇది
పురుషుల పరాక్రమము. ఇక స్త్రీలన్ననో, నీరాజములెత్తుట
లోను, గొప్పి తట్టుటలోను, గంటకు పదివస్త్రాంకు చలిసిటి
స్నానములు చేయుటలోను, వినుకులేకుండా కామగూరలను
మాడ్చి పెట్టుటలోను, తమతమ పరాక్రమాలను సత్యభామ
తాతలగూడా జూడని కార్యము గవబరచి. మా ఆయు
ధాలసంగతి కోమటి పోలికెట్టి కెనక. నేల టపాకాయల
మొక్కాదీక సాబుకెయిక- తాటాట టపాకుల యాత్ర గుప్పి
కెయిక. ఏమందోయ్, మా అబ్బత్యయ్యతో యేమైనా లోపం
వున్నదా? మరి మన పెద్దవాడ్లు, పెన్సివెర్, అ. ప్రాక
వెట్టిగా? మనకటికంటే కంటి? నీనిజేషమలో వున్నదా
లేగా? ప్రార్థనవాండ్లు బూట్లు వాండ్లకి ముకుకునము
లేకు. ఆహ! దీపావళిమాహాత్మ్యము యెంతవున్నది?

ఈ గొడవ కేమి గాని లోకలో నూన్ చెప్పతా వింటా
రా? ఈ మధ్యమధ్య స్వయంలవారు సంచారం చేచేసివారు.
పాపము ఉద్యోగముగా వున్న ఆమత్యులందఱు నాడిలి పో
తున్నారు. ఎందుకంటారా? ఎంత పెద్ద తీతాని దీమవారె
నను తప్పకుండా స్వామిలవారికి నెల జీతము యిచ్చితరలె
కాస్తమాస్తా యిచ్చి పోలీసు లద్దామ ది వస్తామంటే వారు
వచ్చుకోరు. ఇంకేమి చేయవాలి?

మొన్న లెవలతో వెండ్లి యొకటి జరిగిందట. రెండు
స్థుల యెండ్ల చిన్నది. పన్నెండుస్థులయెండ్ల చిన్నవాడు. పిల్ల
తండ్రి యెండ్లిమామాయిల జేత గాదు. కాస్తామాస్తా ఇంగ్లీషున
మృతు-పిల్లవాడితండ్రి జ్యోతిషుడట. చిన్నవాడు మంచిఆస్తి
వంతుడట. చిన్నవాడి తండ్రి కొడుకు వివాహముచాలి కండ్లు
మునుకొందా మనుకొన్నాడట. పెద్దవాడట. అందుకోసం
చిన్నదాని తండ్రి వరదక్షిణకు రూపాయలు లేవన్నను తన
పాలం కొన్ని సంవత్సరాలు అనుభవించేట్లు (వాసి యిచ్చి
వెండ్లి చేశాట్లు. ఎందుకు మీకు ఆకర్షణము? మన తాతల
కాలములో ముప్పదియేడ్ల చిన్నవానికి మూడు యెండ్ల
చివావాపు కూతురును యిచ్చి వెండ్లిచేస్తే వారిద్దరికి ఆర
నై వయసు వచ్చేటప్పటికి, ఉత్పన్నముడువంటి కొడుకు పుట్టే
వాడట- మీకు తెలియదా? ఇక నాకు నెలవిప్పించండి. కొద్ది
కోజులలో మరల దర్శనము చేస్తాను.

అల్లాటప్పాలో నిది రెండవ లోకటా.

నెల్లూరివార్తలు.
(వ్యక్తియవిత్రాభవని యెద్దకుండి)

నెల్లూరు నవంబరు 12-గి-వతేది. గాలివాన కొట్టివది.
రాత్రి పదిగంటలకు విడిచివది. పినులనుడు కొమ్ములు చెట్లు
అడ్డగాక బడిచి యానాడులగుడిసె లనేకములు గాలికి పడి
పోయినవి. ముగిసిపోలిటి లాంతరులు ముక్కలుభాగము
పగిలిపోయినవి.

పోస్తుల్లల వొంగిలింతుట.
ప్రేసవును నేట పోస్తాఫీసునకు ఆనెకులు తమబాయిలు
చేతులలేదని రిపోర్టు చేయమందిరి. ఈనకును నొకశెట్టి
గారు కరిపించి ఊడదీసినబిల్లలము ముకుకుల్ల ఆబిల్లలెచ్చ
టివో విచారింప పోలినువారు శ్రద్ధతీసికొనిరి.

ఓంం రూపాయల కష్టము
కొద్దికోజుల క్రిందట భో. సుబ్బయ్యశెట్టిగారి అంగ
డిలో వొంగచేవోలు చేసి ఆనవందల రూపాయలు ఒక
మనుష్యుడు ఎత్తుకొనిపోయినాడు అంతుచిక్కలేదు.

వ్యాపారములకు హెచ్చరిక వింత.
నెల్లెంబరు 8-వ తేదిని డబ్బు. యన్. జగన్నాథబాబు
నాయుడు అను పేరుతో నొకడు తాను లక్ష్మీకృష్ణింగు
ఫ్యాక్టరీ యేజెంటునయ్యు వక్రపోడివ్యాపారము చేయమ
న్నాననియు నెల్లూరునకువచ్చి యెద్దటిఅంకుసమ్మవారివద్దజయ
లక్ష్మీప్రొద్దు వారివద్ద. కె. ఆర్. అండు బిద్దన్నవారివద్ద
కొన్ని రూపాయలు అడ్వాన్సు తీసికొని పోయినాడు. ఇంత
వరకు బాబాబుగాని వరకుగానిలేదు. తన యేజెంటు చాల
వోట్ల వున్నట్లు వూపుటకు కొత్త కొత్త యూర్లపేరు

చాల్కనురాష్ట్రములు

కొన్ని ముఖ్యవిషయములు
బల్లెరియావారిచేవుసలములలో చార్వా పట్టణము ముఖ్య
మైంది. ఇక్కడిజనసంఖ్యలో మూడవవంతుమంది గ్రీకులు.

* * * * *
క్రిమియామధ్యములో పరాను అంగ్లేయ సైనికులు దీనిని
పట్టుకొనిరి.

* * * * *
దీనిని రక్షించుకొనుటకు విశేషమైనయేర్పాటులు లేవు.
ముద్దమునకు పూర్వము ఆంగ్లేయు లిక్కడ తోట్లు, ధాన్యము,
వెన్న మున్నగు వ్యాపారమును చేయుచున్నారు.

* * * * *
1878 మొదలు సోఫీయా బల్లెరియాకు ముఖ్యపట్టణ
యగు నున్నది. కోయుచెప్పి కొన్నియు ప్రధానస్థానమై 4-వ
తేతాబ్దుమునండియు నీపట్టణము ప్రసిద్ధి కెక్కినది.

* * * * *
ప్రస్తుతము దీనిజనసంఖ్య దావాపు ౧౦౩, ౦౦౦ నుంది.

* * * * *
కానిస్తాంటు సోఫియనుండి బల్లెరి, విశున్నా పట్టణ
ములకు పోవుచుండు క్రమిడ సోఫీయాపట్టణమున్నది. యుద్ధ
కార్యనిర్వహణకు కీపట్టణము చాల నకుదురముగ నుండును.

* * * * *
నేడినీటియూటల కిది ప్రసిద్ధి. ఈజిప్టునీటి నేడినింగిరి
డిగ్గిలవర కుండును.

* * * * *
చర్మము, మేకతోట్లు, సోఫీయానుండి ముఖ్యముగ
నెరుతుతి చేయబడుచుండును.

* * * * *
సోఫీయాలో మిత్రమండలి నేరముగిరింది. ఈచేవుసల
ము గ్రీకువారిది. దీనికిపూర్వము తెస్సలియా యని పేరుట.
ఇక్కడి క్రైస్తవులకు సెయిటుపాటు మతగురువు బోధచేసె
నని చెప్పెను.

* * * * *
బల్లెరికుకు దీనికి మధ్య రైలుమార్గ మున్నది ఆస్ట్రి
యా రాజధానియగు వియన్నా పట్టణమునకు ఇక్కడనుండి
రైలుకే కలదు. దీని పొడవు ౮౦౦ మయ్యలు.

* * * * *
సోఫీయాలో ౧౮౯౧ జులైముండి ప్రజలున్నారు.

* * * * *
ఇది మంచి వర్తకస్థానము. నమద్ర వ్యాపారములో
మూడు వంతులు ఆంగ్లేయుల చేతులలో నున్నది. గ్రీకు శిశి
ములకు స్వాతంత్ర్యమువచ్చినతరువాత ఆంగ్లేయులే స్వయముగ
దీనితో వర్తకము చేయ నారంభించిరి.

* * * * *
సర్వియా రాజధాని యగు బల్లెరికులో ౮౦ వేల మంది
ప్రజలున్నారు.

* * * * *
జేయిపాకర్నములనుండి ఇక్కడ నెవతెగవంద ముద్దము
జరుగుచునే వచ్చినది గ్రీకులు, బల్లెరియావారు, టర్కివారు,
ఆస్ట్రియావారు దీని స్వాధీనము పరచుకొనిరి. ప్రస్తుత మిది
జర్మనీవారిచేతిగా నున్నది.

* * * * *
ముద్దకాలములో నిమిషపట్టణము సర్వియాకు రాజధాని
యని చెప్పెను. ఇది బల్లెరికు ఆ గ్నేయభాగమున 180 మై
ళ్లదూరముగా నున్నది. ఈపట్టణము చుట్టునులే రక్షింపబడు
చున్నది.

* * * * *
మతమృల పేర్లు కాగితములపై ముద్రింపించియున్నాడు. తన
కొక గొప్పపేర్ని తెజవాడలోపట్టుకు వారికి కావలసిన
అద్దెల్లయునుమొలు కాగితములు గొడవ అంటించు కాగిత
ములు తయారుచేయించి పంపెద మనియు చెప్పుచు పెద్దయ
క్షరములతోనుండు కాగితమును తీసి చూపి వాడు. ఇట్టి మామ
దాఖలాలు రుచిగల మామలు ఆ నేక ములు చెప్పుచు గాన సోదర
వర్తకులు మోసపోక ఈవిషయమును గమనించి సాధ్య
మైన మోస గాండ్రుకు పోలినువారి కప్పగించిన శ్రేయోవా
యకము. ఇతనితోనూడ నొకముసలివా డున్నాడు. అతడు
ఇతనిని గొప్పవాడు డబ్బులవాడు అడ్వాన్సు ఇయ్యగలవ్వును
అనుమాన చెప్పెను- అన్నియు గమనింపుడు.

అపారమేయము (శ్రీమహాదేవీభాగవతము)

ఇందు రాఘవ యాత్ర పాండవారి సత్సంధి ముగిసిన పిమ్మట మనోహరముగ ప్రతిపాదించబడియున్న వివిధ ప్రవృత్తులను సకల ముముక్షుజనులకు నుపయోగములకు పారమార్థిక విషయములను ప్రవృత్తివిధములను వారికి నావశ్యకములగు వెటర్నాధ్యక్షులను సుసందర్భముగ వర్ణించబడినది. మరియు భగవదేవతాత్మము సాకల్యముగ నుపదేశించబడినది. ఇట్టి సర్వోత్తమ గ్రంథములను చెన్నపురిలోని శ్రీ గవర్నమెంటువారి ఓరియంటల్ మేన్యుస్క్రిప్ట్ లైబ్రరీలోని పుత్ర సమసంబంధ సమర్థకథనము నిచ్చి వ్రాయించి మహా పండితులచే సంశోధించి సకల భాగ్యవంతులకు బాంధవ్యమిత్ర మేలికాగ్రంథములైన మహారాజగృహ శ్రీమదంకితము వెంకట జగ్గారావు బహుదూరువారు శ్రీమేనకమాన్యుకపురం జమీన్దారువారిచే వ్యక్తిగత శ్రుతిశ్రోత్రాధికారములను గురించి పంపిణీ చేసినది. ఈ మహాగ్రంథ మందగిజానికముందు నడుచే నడవిన సామ్యులలో సకల బాహు మాత్రము కృత్యమహిమ రాజులకు దలచి వెంకటభూషణ చేయించిరి. వారబట్టిలో తెలియించు చేయించిన పుస్తకము 18 రు 1-0-0 ముగ్గులు కాగితములో తెలియించు " " " 0-14-0 అబ్బుల పేరిమిమక ప్రసిద్ధివిశాఖపట్టణం వాల్మీకిపురములోని

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాతశాల

మోటారు వైకియన్, కార్స్, ప్రయాణికులకు సర్వీస్ కార్స్, కావలసినవారు ఈ క్రింది అడ్డముకు వ్రాయును. ఈ కంపెనీవారు ఆంధ్రప్రదేశ్, విశేషముగా నుండి మోటారు వక్రమున ప్రసిద్ధిచెంది మహారాజులు, రాజులు, జమీన్దారులచే అభిమానింపబడినవారు. మీకు క్రొత్త కార్సుగాని, పాత కార్సుగాని మంచివిగాను తీసివెళ్ళగలరు. తిరుగ మీ కార్సును కావలసినయెడల అమ్మివెళ్ళగలరు ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చుటకు శ్రమ గలదు. మోటారుబండ్లకు కావలసిన టైర్లు, ట్యూబులు యితరసామానులు యావత్తును మీకు చౌకగా అమ్మగలరు. మోటారుబండ్లు అద్దెకివెళ్ళగలరు. గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్స్ క్లబ్

24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు
మహాంటురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.
మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపునిధానమును, బోధనాధ్యయనము గలవలయును. పుట్టేక గమనిక:— పాఠశాలనిర్మాణములకు ఉచితముగ ఉపయోగము, భోజనాదికములు ను ఏర్పాటుచేయబడును. పుత్రికలకు సభ్యత్వము క్లబ్బు ప్రారంభమునకు తరువాత వైశాఖ శిష్యాత్వము చేయబడును. వ్యయ సంఖ్యయేదీనికొనబడును. మేనేజరు గారికి వ్రాసికొనుట.

క్రొత్త శిష్యులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చుట్టచు

రంగుల చిత్రపటము
రూ. 1-కి రెండు 0-1-0, 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము,
హైదరాబాద్ నెం 212, మదరాసు.

చూడండి! చూడండి! చూడండి!

చదరాసుకుండి మీకు ఏసామానులు ఎన్ని ఎంత విలువగలవి కావలసియున్నను మాకు వ్రాసినయెడల స్వయముగా ఖరీదుచేసి సరసమైనధరలకు మంజుసామానులను వంపెదము ఒక్కసారి పరీక్షించి చూచిన మీకే తెలియగలను.
విజ్ఞానము—గోకేలు ఏజెన్సీ
కమీషను షాను
42 వాలాజారోడ్డు, మదరాసు.

THE [PHONE 431]
HOTEL CLARENCE.
GOLD MEDALISTS.
BAKERS, manufacturing Confectioners, and well-known Caterers.
Estimates for Dinners, Evening Parties, and Children's Treats free on application.
WEDDING CAKES, Xmas and, New Year Cakes prepared.
Branches:—
COMMERCIAL HOTEL, Armenian Street.
Y. M. C. A. RESTURANT, Esplanade
BAR ASSOCIATION RESTURANT,
High Court Building

"Neptune" Fountain Pens.

To buy a "Neptune" special safety Fountain Pen with a 14 carat irridium Tipped solid Gold Nib for Rs. 3-12-0 is economy for any one who has much writing to do.
No. 205 Neptune Fountain Pen Rs. 2-10-0.
No. 210 " " " 4-2-0.
Waverly " " " 7-14-0.
Watermans Ideal " " " 7-14-0.
Black Bird " " " 3-12-0.
LINDNER & Co. Bangalore City.,

చుండుకు నూనె
ఈనూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాములు, జల గోకుతుపుండ్లు మొదలగునవి మానుకు దీనివలన వెంట్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలవు. జీర్ణరసాయనము:— ఈనూత్రలను సేవించుట వలన అవ్వము తపనమగును. జ్వరగోళము భాగవం రసప్రాసనము క్రమముగ గలుగును. ములబద్ధము మానును. శిశువూ తల దబ్బి 1-కి రెండు 1-4-0 అమ్మశాంజను డిపో బొంబయి అండ్ మదరాసు

ద్రౌపదీ స్వయంవరము

అర్జునుడు సుత్యయ్యగృహమునకు వెళ్ళుచు చిత్రపటం చిత్రలేఖనమును అసమానపాండిత్యము సంపాదించి ప్రఖ్యాతి గాంచిన ఎ.యస్. రామ్ గారిచే వ్రాయబడినది. ఇందు నవరసములును అద్భుతము గట్టిట్లు చూపబడినది. వేయేల నిది చిత్రయింట తప్పక నుండవలసినది చెప్పటము శ్రుతిశ్రుతయెంతమాత్రము లేదు.
ప్రాసన్నపటము ౦-౬-౦ పాటోగ్రాఫు ౧-౦-౦
వి. పి. చార్మి ప్రత్యేకము
కె.యల్.యూ. సోమయాజులు అందుసర్దు,
బుక్ సెల్లర్స్, రాజసుండ్రి.

ఆంధ్రపత్రిక - దినపత్రిక

చందా వివరము.
12 మాసములకు ... రు. 15-0-0
6 " " " " 7-8-0
3 " " " " 3-12-0
1 మాసమునకు ... " 1-4-0

ఆంధ్రపత్రిక - వారపత్రిక

12 మాసములకు ... రు. 2-8-0
సంవత్సరాది సంచికతో " 3-8-0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
చెన్నపురి.

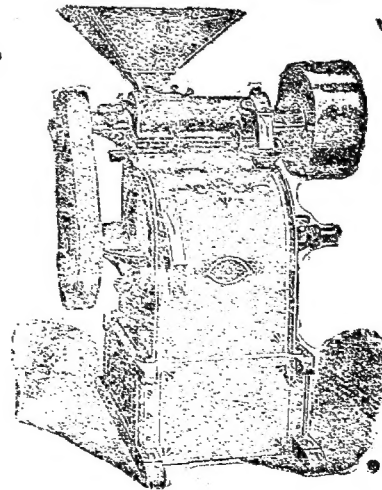
ఆకాశ విమానములు.

యండ వీధిని గుట్టించి యిదిగఱ కెనరును తెలుగులో వ్రాసి లేదు. ఈ గ్రంథమును విమానముల నిర్మాణము, అవి ఆకాశమున సంచరించువిధము, వీరిలోని భేదములు చక్కగా వివరింపబడినవి. విమానములపట్టుము చాలకలవు. రెండు 0-8-0
గౌతమ బుద్ధుడు
ఇందు ములభతైలిలో బుద్ధునిచారిత్ర మంతయు నవన రూపమున మిగుల రసవంతముగా వ్రాయబడినది. బుద్ధుని పట్టుములు గలవు. 0-4-0
పాలపర్తి రామమూర్తిగారు.
టీనరుమిషను కాలేజీ, గుంటూరు.

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రలగుల దబ్బి 1-కి రు. 1-0-0
ధాతుపుష్టికి, బలమునకు ప్రాణమునకు రక్త పుష్టియు నరపటుత్వము కారణములు రక్త పుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహు రంగ శరీర వ్యాయామము వలనను, జీతేంద్రియత్వమువలన గలుగును వ్యభిచారము, ముఖ రోగములు, మరభ్యాసములు, విశ్రాంతిలేకుండుట యు. ఆరోగ్యమునకు హానినికేయును.
అమ్మశాంజను డిపో 6, రెండు కెట్టి వీధి, మదరాసు.

“గార్డన్సు” వద్దుదంచి బియ్యముచేయు మెషీను.
ఇంగ్లాండులో తయారుచేయబడినది.
సులభముగా తెలిసికొనవచ్చును.
ఘట్టిగా చేయబడినది.
సులభ ఖర్చుతో పనిచేయవచ్చును.
ఒక్క అండు కంపెనీ, ఇంజనీయరులు, 9, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
క్రొత్త మాదిరి.
దక్షిణహిందూదేశమున, మధ్య పరగణాలలో అనేకవందలు పనిచేయుచున్నవి.
విడివిడిభాగములు ఎల్లప్పుడు దొరుకును. కావలసిన యితరవిషయములను, ధరలను, యాక్రందివారికి వ్రాసి తెలిసికొనుడు.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:— డా. హరినాథ్ తిరుమలరావు, ఎం. ఏ.

తెలిసులగు ముగ్ధులు చదివినట్లు చూపుకొన నచ్చును. బహుశా చీనకాలమునుండి బోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రూ. 2-0-0 అంచెనూలి లేదు. ప్రవేశగుము లేదు. సిద్ధమయిన సంచికల పి. పి. గా పంపుము నయినచో:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, 145, కాంపిడి, మదరాసు అని వ్రాయుదు

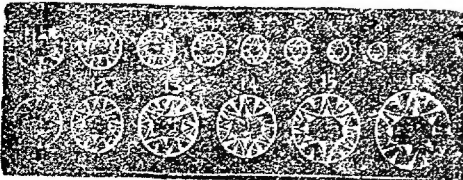
ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం! ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విస్తృత విశేషములను అనేక శాస్త్రములలోనుండి గ్రహించి లోక మేమును గోరి ప్రకటించి యాహ్వానము, ఇండియాదేశ ములో జన్మించిన ప్రతిమనస్కుడైన అవశ్యముగా జనుక నలయును. ఈ పుస్తకమును తెలలేదు. తక్షలాభిరుచి లేదు. వైద్యశాస్త్ర మునకుంక గోవింద్రి, ఆలోచనగ్రహ బోధకలయము, 157 గ్రాడ్వే, 96 హంటురోడు, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

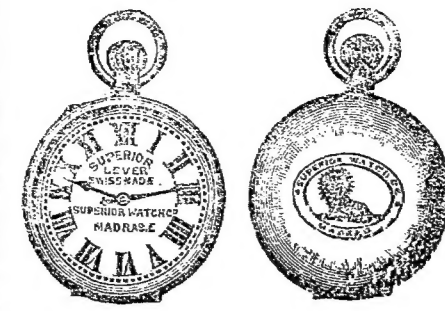
పువ్వుమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు మాత్రము యును గమనింపుము. కరస్పాండ్లెన్సు కుంకుమపువ్వు ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:— ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ, 21, హాన్సువీధి, బొంబాయి.

సర్వకొంగ కుతారము. ఈ క్రింద కనబడిన మందును కాలజేద భేదములు లేక ఆచారబద్ధులను శ్రీపురుష తిరువ్రయ సేవించిన ఎప్పుడును నిరోధముగ నుండకలదు. మనమందరి మాత్రము. 40 గల డబ్బుకము రూ 1-0-0 రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ 20 చీకాబజార్ రోడు మదరాసు.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, మరాపు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు. తంలి విలాసము:— "ఉమ్మడియార్" ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టిన్ని ఇతర మైనట్టిన్ని బర్మానైజులకు తగుమైనట్లు ఇమిలేవకా కెంపు లున్ను వైక్రాంతములు వగైరా కమలములున్ను బేడకాసులు అణకాసులున్ను బంగారపు నగలు న్ను మైరాళ్లుగల నగలున్ను, పట్టు రుమాళ్లును కావలసినవారు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డరు పంపుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.

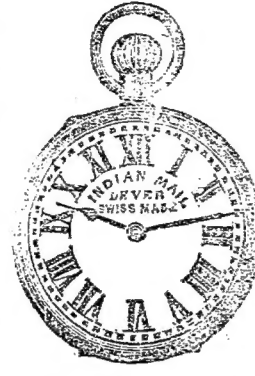

సుపీరియరు లీవరు జ్యూవెలు (రిజిస్టరు) వాచ్

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో (3-0-0) మూడురూపాయలు పోస్టేజి 0-4-0. మే మిదికరణి తెచ్చివేసిన స్విట్జర్లాండునండి తక్కువ వెలలో, వై గడియారము ను రక్షించి యంతటి తృప్తికరముగా పంపుచుండిరి యందుకైజింగి దే. ఈ ఘోషయోధ్యనయము నను ధనశ్రయ ప్రయాగలకు దేనడియక మనసటికన్న మేలి మిగ నుండకయినను కలంపుతో వై చిత్రమన నందుమాదిరి గడియారములను ఈ మూడవరూర రప్పించితిమి. దీనిచే మాకు కట్టుబడిభర్తలు అధికముగ తగిలినను బీదనాదలును కొని యానం దితురను నుద్దేశముతో నడకలకే యిచ్చెదము. మనవటి గడి యారము రక్త మూవ్ మెంటు. ఇప్పటిది గిల్లు మూవ్ మెంటు. ఇట్లు దానికి దీకి భేదము విశేషముగ నందును. దీనికి దానిని నుంచి చూచినయెడ భేదము తెలియును. ఇందు మా కంపెనీపేరు ఎర్రనిరీతితో వైలుమీద నుండును. "సింహము" గురుతుతో మాపేరు గడియారము వెనుకముతటో చెక్కబడియుండును. ఇదియే మాకు రిజిస్టరు ప్రేమమార్కు. దీని పరివాహితవ ముపు క్యము చక్కద్వారముల కెంపు లమర్చియుండును. డబ్బుపూక్ అను గ్లాసు దూహుండును. దీనిచే గడియారమున దుమ్ము మొదలైనవి చేరవు. వేయేల! ఒకటి తెప్పించియూడును. ఈగడియారము నందువెట్టెమీద మాకంపెనీ పేరు గడియారముపేరు గిల్లు అక్షరములతో నుండును. వెట్టెముత లోకట్టున గ్యారంటీ పత్రముండును. చక్కని గొలుసుతో వెల రూ. 3-0-0 పోస్టేజి 4 అణాలు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టరు గడియారము

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో వెల రి రూపాయలు. పోస్టేజి 4 అణాలు. ఇది మాకొక్క కేంద్రపాత్రబడినది గాన తెలియకనండదు. బీదనాదలును గొనుడు రనియే తక్కువవెల నుంచితిమి. తెలస్వల్పమైనను ఫలమధికమని యనుభవమున తెలి యును. దీనికి వెనుకముతటే ముక్తేదమార్కు చెక్కబడియుండును. ఇది మాసాంతి గడియారములకు తప్ప జేసికనడదు. కాన మాగడియారములను గొనువారు మార్కును జూచి తీయవలెను. ఇది దృఢతరమైన సామానులచే జేయబడి, డబ్బుపూక్ అను గ్లాసు దూహు కలిగియుండుటచే, చాలకాలము నిలువక తృప్తికరముగ నుంచేయును. పడగెత్తి నను, బారిపడినను, గుట్టుపుస్సారిచేసినను కొన్ని గడియారములవలె అగదు. సుయ్యనకాల మను చూపుచుండును. మే మూరకకర్తించుటచే ఫలమేమి? ఒకగడియారమును దీని కంటింపిన సత్యాసత్యములు తెలియును. గడియారము తెట్టెవై ఇండియన్ మెయిల్ అను పేరుండును. వెట్టెముతల గ్యారంటీపత్ర మలికించుకొనుము.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (గ్లాసుదూహులవి) గొలుసుతో 8-0-0 ఈగడియారమును మాకద్దవోడును. ఇంగ్లీషుమెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూహులేదు) గొలుసుతో 2-8-0 రంగూన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూహులేదు) గొలుసుతో 2-8-0 మూచిరువామా:— సుపీరియరు వాచి కంపెనీ, పోస్టుబాక్ నెం 187, మదరాస్

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్గర్త మానముల నెరుంగ కోరికగలదేని మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్భుత మునకయి యోగ్యతాపత్రిములు మాకు వచ్చి యున్నవి. శ్రీలు, పునములు, బిడ్డలు దీనియందు నమ్మకముగల వారందరు వారి యూహాలను, తత్ఫలితములను దెలిసికొనగలరు. దూర దేశముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమ ములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ నష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరిశోధనలములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము శృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

వెద్ద చక్కని సీత అద్దము	6	0	0
సీత అద్దము	5	9	0
సామాన్య అద్దము	2	9	0

ఈ త్రికాలము ఆంగ్లేయభాషలో వ్రాయవలెను. ఆమాధాయి వాగ్భీజీ ఫటల్, కరంసాద్. ఆనందమార్గము గా, కైరాజ్లి Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad. Via Anand Kaira District

మదన కామేశ్వర లేహ్యం

ఇది మేహము, నిక్కాక, కుక్షవ్రమము, అతిమాత్రము, హరించి మిక్కిలిబురుసును ధాతుపుష్టి, రక్తవృద్ధిని, యావన ముఖమును, సంతానప్రాప్తిని, నరములభటుత్వమును కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 చు॥ డబ్బీ రు. 1-0-0 ఘనసారవందిని:— ఎరుపు, తెలుపు, ఘనపు, అంటు పెగరొగలను మూత్రపుమంటుకు, తక్షణమే మూస్తును. 2 సీసాలు చాలును. సీసా రు. 1-4-0 పి. పి. చార్జి లేదు. ఆయుర్వేద సభాజ్, హందూరు, గుంటూరు జిల్లా.

సమవాయ పత్రములు

ప్రావిడెంటు కంపెనీగారు! లాటరీగారు!! మోసము లేదు. దస్తావేజు పెం దు ౧౦౦ లు అది ఒక్కమాటుగాని నెల ౧. రు ౧౦-౦ చొ॥ ౨౪ నెలలలో గాని చెల్లింపవచ్చు ను. సంతకృతము ౧ కి రు ౧౦౦ కి రు ౧౨-౦-౦ చొ॥ వడ్డీ ఈయబడును మాడుమానుల కొకమాటు చొ॥ ౬౨గో లు దస్తావేజులు నెంబరుతీయటచొ॥ మీ అదృష్టము బా యున్న ౧౧౦-౦-౦ లు మొదలుకొని ఇరవైవేలవరకు బహు మతి రావచ్చును, ౭వకుతి వచ్చినవారి దస్తావేజు చెల్లుతు ను. లేకున్న ౧౧౧ ౧౨-౦-౦ చొ॥ వడ్డీయిచ్చును మరతు అభిరున ౧౧౦-౦-౦ లు నగదు ఒక్కమాటు ఇవ్వబడును. ఏసలమందు కనూలయిన సామ్యు-ఆస్థలమున ఇండ్లకట్టుకొను టకు భూమి అకొనుకొనుటకు అవ్వబడుచును. ఏకెంటు కాకలెను. వివరములు తెలియగోరువాడు ఒక ఆజాబిల్ గో రంగుభట్లకున్నయ్యకాశ్రీ గారు బరంపురం గంబాంజిల్లా అని వ్రాసికొనలెను.

శ్రీ మదమరసింహకృత

నామలింగానుశాసనము ఆంధ్ర ఆంగ్లేయ పర్యాయపద సహితము చిన్న పైజు మేలైన కాగితములు. మంచి అట్ట బైండు పల్లవేయువారికి అత్యంతోపయోగము. వెల 0-8-0

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్ కో.

ఆనంద ముద్రాలయాధికారులు, మదరాసు.